

Afstudeerscriptie

Kattenrassen & de menselijke cultuur

De perfecte match

Kimberly Eggenhuizen

Diergezondheid en Management

Dier & veehouderij

09-08-2018 te Arnhem

Assesor: L.Spit

KATTENRASSEN & DE MENSELIJKE CULTUUR

De perfecte match

Kimberly Eggenhuizen
Diergezondheid en Management
Dier & veehouderij

Arnhem
09-08-2018

Assessor:
L. Spit
Aeres Hogeschool
Dronten

DISCLAIMER

Dit rapport is gemaakt door een student van Aeres Hogeschool als onderdeel van zijn/haar opleiding. Het is géén officiële publicatie van Aeres Hogeschool. Dit rapport geeft niet de visie of mening van Aeres Hogeschool weer. Aeres Hogeschool aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiend uit het gebruik van de inhoud van dit rapport.

VOORWOORD

Vanuit mijn eindstage bij een kattengedragkundige raakte ik al steeds meer geïnteresseerd in het welzijn en gedrag van katten. Na mijn minor op Wageningen Universiteit, waar ik lessen volgde in verschillende aspecten van dierwelzijn, besloot ik mijn afstudeerscriptie te houden over het welzijn van katten in combinatie met de dagelijkse routine van mensen. Uit eerdere stages merkte ik dat veel katten weg gedaan werden vanwege gedragsproblemen. Op het internet merkte ik bij elke test die je kan doen met betrekking tot het vinden van het juiste kattenras, dat mensen kunnen aangeven wat zij willen in een kat. Daaruit komt dan het "geschikte" ras, dit betekend niet dat de kat dan het geschikte baasje krijgt. Vandaar dat ik dit onderzoek wilde uitvoeren om op deze wijze mensen te laten weten dat niet elk ras dat er leuk uit ziet, geschikt is voor elke levenswijze.

Graag wil ik Loes Spit en Martinus Tellegen bedanken voor de hulp bij het vinden van een onderwerp en in het speciaal Loes die mij hierbij heeft begeleidt. Tevens bedank ik mijn medestudenten Lisa ter Burg, Marinka de Wit en Simone de Gouw, wie meerdere keren mij geholpen hebben met het op papier zetten van dit onderzoek. Tot slot wil ik alle mensen bedanken die de tijd hebben genomen voor het invullen van de enquête.

INHOUD

Voorwoord	2
Samenvatting	4
Summary	5
Hoofdstuk 1. Inleiding	6
1.1. Katten in Nederland	6
1.2. De levenswijze van mensen in Nederland.....	7
1.3. Probleemanalyse	8
1.4. Doel.....	9
Hoofdstuk 2. Aanpak.....	10
2.1. Werkwijze.....	10
2.2. Conclusie en aanbevelingen.....	10
Hoofdstuk 3. Resultaten.....	11
3.1. De categorieën mensen en hun levenswijzen.....	11
3.2. De meest gewenste verzorgings- en karaktereigenschappen van een kat.....	16
3.3. De karaktereigenschappen van de top 10 kattenrassen.....	19
3.4. De verzorging van de top 10 kattenrassen	21
3.5. Categorie mensen versus kattenrassen	23
Hoofdstuk 4. Discussie	29
Hoofdstuk 5. Conclusie & Aanbevelingen	31
Bibliografie	33
Bijlage I – Berekeningen ouderparen met werk en zonder werk.....	38
Bijlage II – Toelichting op de verschillende erfelijke aandoeningen / ziekten	39

SAMENVATTING

In 2014 zaten 27.110 katten in het asiel, het grootste aantal waren zwervkatten. Verschillende redenen doen zich voor waardoor een kat in het asiel terecht komt. Voorbeelden hiervan zijn; onwetendheid, onnadenkendheid, onvermogen, onverschilligheid en onwil van mensen. Wegens gedragsproblemen wordt 10 tot 28% van de katten naar het asiel gebracht. Veel van deze gedragsproblemen hadden voorkomen kunnen worden met de juiste voorlichting naar de baasjes.

Dit onderzoek richt zich op het welzijn van tien verschillende kattenrassen (de Bengaal, de Britse korthaar, de Europese korthaar, de Heilige Birmaan, de Maine Coon, de Noorse Boskat, de Pers, de Ragdoll, de Siamees en de Sphynx) en koppelt deze aan verschillende categorieën mensen in Nederland die het welzijn van de kat het beste kunnen waarborgen. De categorieën bestaan uit: de werkende bevolking, de werkloze bevolking, gezinnen met kinderen onder de 18 jaar, gezinnen met kinderen boven de 18 jaar, alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar en alleenstaanden met kinderen boven de 18 jaar. De vrijetijdsbesteding van deze categorieën ligt tussen de 33 uur en 56 uur, waarin er tijd gebruikt zal gaan worden voor de verzorging van de kat.

Aan de hand van de enquêteresultaten is er gekeken naar wat de verschillende categorieën belangrijk vinden bij een kat. 79% van de respondenten gaf aan op het karakter van de kat te letten bij de aanschaf, waarbij zij de eigenschappen aanhankelijkheid en socialiteit het meest van belang vonden.

Met behulp van verschillende literatuurbronnen, zijn de karakter- en verzorgingseigenschappen van de tien kattenrassen in kaart gebracht. De rassen Bengaal, Maine Coon en Siamees, zijn erg actief ten opzichte van de andere rassen, die als rustig worden beschouwd. Op de Heilige Birmaan na, kan elk ras het goed vinden met andere huisdieren en zijn vriendelijke tegenover kinderen. Op het gebied van verzorging hebben de Pers en de Sphynx extra aandacht nodig, terwijl de andere rassen een wekelijks borstelbeurt voldoende vinden.

Uit dit onderzoek bleek dat het welzijn van de Bengaal het best gewaarborgd kan worden door gepensioneerden, gezinnen waarbij één persoon werkloos is en alleenstaanden die werkloos zijn. Voor de Britse korthaar en de Europese korthaar zijn dit alle categorieën. De werkloze bevolking, parttimers, gezinnen met kinderen boven de 18 jaar en alleenstaanden met kinderen boven de 18 jaar kunnen het welzijn van de Heilige Birmaan het beste waarborgen. Voor de Maine Coon en Noorse Boskat zijn de werkloze bevolking en parttimers in alle categorieën de beste match. De Pers heeft met bijna alle categorieën een match, op de lichamelijk beperkten en fulltime alleenstaanden na, voor de Ragdoll zijn dit de fulltimers in elke categorie. De gepensioneerden, gezinnen waarbij één persoon werkloos is en alleenstaanden die werkloos zijn kunnen het welzijn van de Siamees het beste waarborgen. Tot slot zijn de werkloze bevolking, gezinnen waarbij één persoon werkloos is en alleenstaanden die werkloos zijn, de beste match voor de Sphynx.

Op het gebied van woonoppervlakte kan het welzijn van de Bengaal, Maine Coon en Noorse Boskat niet gewaarborgd worden bij een oppervlakte van 75 m² of minder. Voor de Maine Coon is de beste oppervlakte zelfs boven de 100 m².

Vervolgonderzoek naar de woonsituaties per categorie mensen en op het gebied van erfelijke aandoeningen bij de tien kattenrassen kan aanvulling geven op het huidige onderzoek. Waarna de classificaties nauwkeuriger kunnen worden toegepast.

SUMMARY

In 2014, 27,110 cats were in the animal shelter, most of these cats were stray cats. There may be several reasons for a cat to end up in an animal shelter. This includes ignorance, thoughtlessness, inability, indifference and unwillingness of the caretakers. Because of behavioral problems, 10 to 28% of the cats are taken to the animal shelter. Many of these behavioral problems could have been prevented, with the right information given to the caretakers.

This research focuses on the well-being of ten different cat breeds (the Bengal, the British Shorthair, the European Shorthair, the Sacred Birman, the Maine Coon, the Norwegian Forest Cat, the Persian, the Ragdoll, the Siamese and the Sphynx) and linked this to the different categories of people in the Netherlands, who can best guarantee the welfare of these cats. The categories consist of the working population; the unemployed population; families with children under 18; families with children over 18; singles with children under 18 and singles with children over 18. The leisure time spending of these categories is between 33 hours and 56 hours, during which time will be used for taking care of the cat. By means of survey results there was looked at what the different categories find most important in a cat. The result was that 79% pay attention to the character of the cat during the purchase, in which the attributes adherence and sociality are most important.

The character and care characteristics of the ten cat breeds have been plotted, using various literature sources. The breeds Bengal; Maine Coon and Siamese are very active in comparison to the other breeds that are considered calm. Except for the Sacred Birman, every breed can get along with other pets and are friendly towards children. In terms of care, the Persian and the Sphynx need extra attention, while the other breeds can be brushed once a week.

The study showed that the welfare of the Bengal can best be guaranteed by pensioners, families where there is a person unemployed and single parents who are unemployed. All categories can guarantee a good welfare for the British Shorthair and the European Shorthair. The unemployed population, part-timers, families with children over the age of 18 and single parents with children over the age of 18 can best guarantee the well-being of the Sacred Birman. For the Maine Coon and Norwegian Forest Cat, the unemployed population and part-timers in all categories are the best match. The Persian has a match with almost all categories, except for the physically limited and full-time single parents, for the Ragdoll these are the full-timers in each category. The pensioners, families where one person is unemployed and single parents who are unemployed can best guarantee the welfare of the Siamese. Finally, the unemployed population, families where one person is unemployed and single parents who are unemployed are the best match for the Sphynx.

In the context of living space, the welfare of the Bengal, Maine Coon and Norwegian Forest Cat cannot be guaranteed at an area of 75 m² or less. For the Maine Coon the best living space is even above 100 m².

Follow-up research could look at the housing situations per category of people and at hereditary diseases among the ten cat breeds. The results can supplement the current research after which the classifications can be applied more accurately.

HOOFDSTUK 1. INLEIDING

Al 4000 jaar is de kat een van de meest voorkomende huisdieren van de mens (HU e.a., 2014). Uit een onderzoek in 2015 (HAS Hogeschool & Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht, 2015) is gebleken dat er in 2014, 2.6 miljoen katten als huisdier werden gehouden in Nederland. Deze katten zijn verdeeld over 24% van de huishoudens met huisdieren (NVG, 2018). Van de 2.6 miljoen katten zijn 182 duizend katten met een stamboom (HAS Hogeschool & Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht, 2015).

1.1. Katten in Nederland

In veel huishoudens kunnen katten, van bovenstaande rassen, hun hele leven lekker op de bank liggen. Er zijn echter ook katten die uiteindelijk in het asiel belanden. Dit kan verschillende oorzaken hebben die de Sophia Vereeniging (z.j.) beschrijft als de Vijf O's:

- **Onwetendheid**, gericht op de juiste verzorging van de kat en het gedrag van de kat.
- **Onnadenkendheid**, bij de aanschaf van een kat en welke gevolgen dit heeft voor het eigen leven.
- **Onvermogen**, om de kat financieel te verzorgen, maar ook bij de komst van een baby of gezondheidsproblemen.
- **Onverschilligheid**, kijkend naar de gezondheids- en welzijnsproblemen van de kat als gevolg van een verkeerde verzorging/huisvesting.
- **Onwil**, denk hierbij aan verwaarlozing.

Door deze verschillende oorzaken werden er in 2014, 464 katten bestuursrechtelijk in beslag genomen en zaten er 27.110 katten in het asiel. Van de asielkatten waren 19.597 zwervkatten en 3.802 afstandskatten. De katten die in beslag genomen waren, horen bij de diversen en dit waren 2.683 katten (HAS Hogeschool & Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht, 2015). Universiteit Wageningen (Neijenhuis & van Niekerk, 2015) onderzocht de zwervkatten in Nederland en kwam met verschillende methodes om dit aantal te verminderen, een van deze methodes was het aanbieden van de juiste voorlichting aan katteneigenaren.

Onder alle asiel- en zwervkatten behoren ook veel verschillende kattenrassen. Welke kattenrassen in Nederland het meeste worden gehouden is onbekend, echter heeft The Cat Fanciers' Association (2018) onderzocht welke kattenrassen het meest populair zijn in de wereld, hieronder is de top 10 weergegeven:

1. Exotic
2. Ragdoll
3. Britse korthaar
4. Pers
5. Maine Coon
6. Amerikaanse korthaar
7. Scottish fold
8. Sphynx
9. Devon Rex
10. Abbesijn

De Amerikaanse korthaar wordt hier vervangen door de Europese korthaar, aangezien deze het meeste voorkomt in Nederland.

Gedragsproblemen bij katten

10 tot 28% van de katten die in een dierenasiel terecht komen, worden weggedaan in verband met gedragsproblemen (Strickler, B. L., & Shull, E. A., 2014). De verschillende gedragsproblemen werden al eerder onderzocht door Salman, et al (2000), de resultaten zijn weergegeven in tabel 1. Bij het kopje "Behavioral" was er maar een gedragsprobleem de reden van het weg doen van de kat, terwijl er bij het kopje "Mixed" meerdere gedragsproblemen meespeelden.

Tabel 1 De gedragsproblemen waardoor de katten in het asiel zitten (Salman, Mo D., et al., 2000)

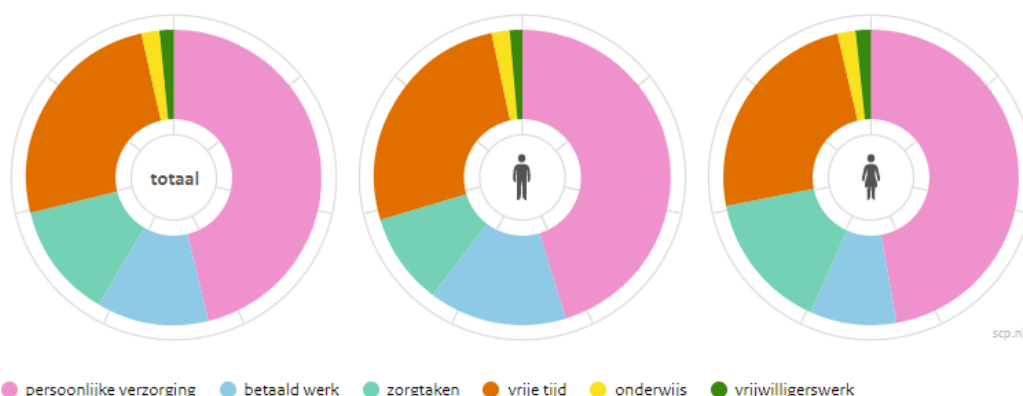
<i>Behavioral^b</i>	<i>%</i>	<i>Mixed^c</i>	<i>%</i>
Soils house	43.2	Soils house	37.7
Problems between new pet and other pets	18.9	Destructive inside	11.4
Aggressive toward people	14.6	Aggressive toward people	10.9
Destructive inside	12.4	Problems between new pet and other pets	8.0
Aggressive toward animals	12.4	Bites	8.0
Bites	9.2	Needs too much attention	6.9
Disobedient	5.9	Unfriendly	6.9
Euthanasia for behavioral reasons	5.4	Destructive outside	5.1
Unfriendly	5.4	Euthanasia for behavioral reasons	4.6
Afraid	3.8	Too active	4.6

^aPresented as reason and percentage of relinquishments in that category in which reason was listed. ^b*n* = 185. ^c*n* = 175.

1.2. De levenswijze van mensen in Nederland

De Nederlandse bevolking kent verschillende levenswijzen die in verschillende categorieën kunnen worden geplaatst, denk hierbij aan werkzaam, werkloos, ouder zijn, gepensioneerd, etc. In figuur 1 is zijn de activiteiten weergegeven die Nederlanders per week uitvoeren. In totaal besteden Nederlanders in een week samen 77,4 uur aan persoonlijke verzorging, 20,5 uur aan betaald werk, 21,2 uur aan zorgtaken, 42,4 uur aan vrije tijd, 3,3 uur aan onderwijs en 2,6 uur aan vrijwilligerswerk. Dit omvat alle Nederlanders van alle leeftijden (Roeters, 2017).

De wekelijkse tijdbesteding in 2016

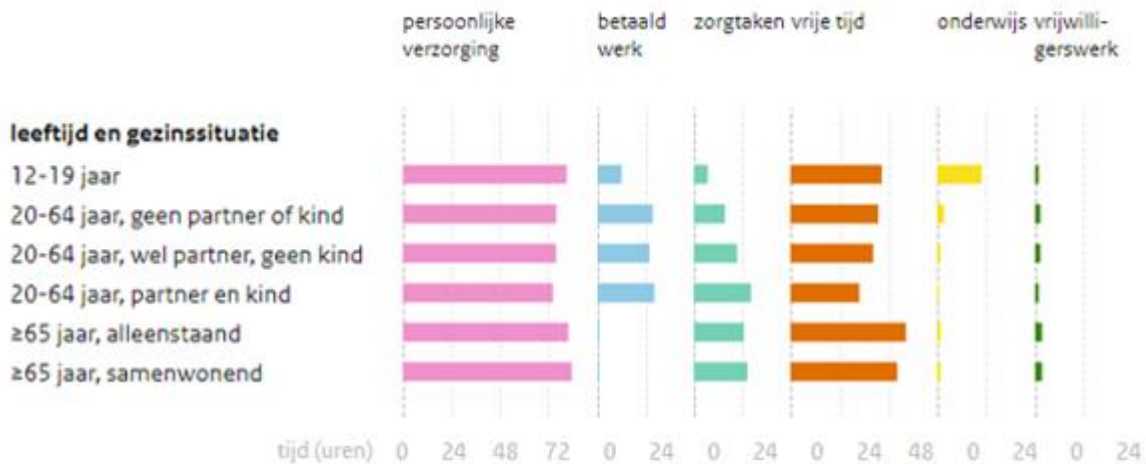

Figuur 1 Tijdsbesteding van Nederlanders in 2016 (Roeters, 2017)

Er zijn natuurlijk wel verschillen in tijdsbesteding tussen de verschillende leeftijdsgroepen, deze zijn weergegeven in figuur 2. De grootste verschillen zitten tussen onderwijs en betaald werk, waarbij kinderen tot 19 jaar gemiddeld het meest aantal uur besteden aan onderwijs (22,4 uur). Daarnaast is er te zien dat 65+ers geen uren meer besteden aan betaald werk.

Hele bevolking

Kies: hele bevolking ▼

Figuur 2 Verschillen in tijdsbesteding (Roeters, 2017)

1.3. Probleemanalyse

Het komende onderzoek zal zich richten op de redenen die de Sophia Vereniging heeft aangegeven in de vijf O's, een toelichting hierop is terug te vinden in paragraaf 1.1.

Inmiddels wordt er al veel voorlichting gegeven en daalt het aantal asiel- en zwervkatten al een aantal jaar. Echter wordt er nog steeds veel naar een oplossing gezocht voor het grote aantal zwervkatten in Nederland. Zwervkatten Nederland is een bedrijf die zwervkatten vangt om deze te steriliseren/castreren, om deze vervolgens weer terug te zetten in het wild (Zwervkatten in Nederland, z.j.). In samenwerking met het bedrijf werd op 23 februari 2018, door de provincie Zuid-Holland, €50.000 besteedt aan het vangen en neutraliseren van de zwervkatten in de provincie. Daarnaast zijn verschillende politieke partijen bezig om een chipplicht voor katten in te laten gaan, om katteneigenaren zich bewust te laten worden van de zorgplicht (Dierennieuws, 2018; V Soest, 2018). Hieruit blijkt dat er nog steeds een groeiend probleem is rondom zwervkatten, die uiteindelijk ook weer in een asiel terecht kunnen komen.

Wanneer mensen een kat willen aanschaffen. Kunnen zij op internet verschillende testen vinden, waar aangegeven kan worden wat voor karaktereigenschappen de kat zou moeten hebben. Een voorbeeld staat op de website van kattenvrienden (Katten vrienden, z.j.), waar vragen gesteld worden als hoe speels de kat mag zijn, de gewenste lengte van de vacht en of de kat vaak alleen moet blijven. Hier wordt dus alleen gekeken naar de wensen van de toekomstige katteneigenaar en niet naar het welzijn en dus de wensen van de kat. Het is nog niet bekend welk kattenras het beste past bij de verschillende levenswijzen per categorie mensen, denk hierbij aan werkend/thuizittend, kinderen/geen kinderen, etc.

Het doel van dit onderzoek is om mensen die een kat willen aanschaffen een advies te geven over welk kattenras het beste past bij de levenswijze die diegene heeft, gekeken vanuit het welzijn van de kat. Hiermee kan uiteindelijk het aantal asieltkatten en zwervkatten verminderd worden, doordat mensen geen verkeerde match met hun gekozen kattenras meer hebben. Het doel zal met behulp van de volgende vragen behaald worden:

Welke categorie mensen kan het welzijn van welk van de 10 kattenrassen het beste waarborgen en waarom?

De hoofdvraag, hierboven gesteld, zal beantwoord worden met behulp van enkele deelvragen, namelijk:

1. **Welke categorieën mensen zijn er en wat is hun levenswijze?**
2. **Wat zijn per categorie mensen de meest gewenste karakter- en verzorgingseigenschappen die een kat moet hebben?**
3. **Wat zijn de karaktereigenschappen van de 10 kattenrassen?**
4. **Welke verzorging hoort bij de 10 kattenrassen?**

1.4. Doel

Wanneer de deelvragen beantwoord zijn kan er antwoord worden gegeven op de hoofdvraag. Vervolgens zal er een advies uitgebracht worden die zal gaan over welk kattenras het beste kan worden aangeschaft, kijkend naar de levenswijzen van de verschillende categorieën mensen. Het doel is om mensen die een kat willen aanschaffen zich bewust te laten worden van de verschillende welzijnsaspecten die bij een kat komen kijken, niet alleen op het gebied van algemene verzorging, maar ook kijkend naar de verschillende rassen en wat voor een verschil hier tussen zit. Het onderzoek zal zich niet richten op de voorkeuren van de nieuwe baasjes, maar op het welzijn van de kattenrassen.

Met het gegeven advies kunnen mensen bij de aanschaf van een kat de informatie meenemen om zo een geschikte match uit te kunnen zoeken, waarbij het welzijn van de kat voorop staat.

HOOFDSTUK 2. AANPAK

In dit hoofdstuk zal worden aangegeven hoe het onderzoek is uitgevoerd. Waarbij in 2.1. de werkwijze is beschreven. In 2.2. is per deelvraag beschreven hoe deze onderzocht gaan worden en in 2.3. is het eindresultaat geschetst.

2.1. Werkwijze

In dit rapport gaat het om een kwalitatief onderzoek, waarbij er literatuuronderzoek in combinatie met fieldresearch is verricht.

De antwoorden op de eerste twee deelvragen zijn via kwantitatief fieldresearch verkregen, waarbij er enquête is uitgezet. Deze enquête is ingevuld door mensen in Nederland die momenteel een kat in huis hebben of een kat willen aanschaffen. Via sociale media en kattenforums zijn de juiste mensen benaderd om de enquête in te vullen. De enquête bestaat deels uit vragen over de gewilde karaktereigenschappen van de kat en deels uit vragen over de woonsituatie waar de kat in zit of in terecht zal komen.

Om de betrouwbaarheid van het onderzoek te waarborgen is de enquête eerst een testronde door gegaan, door middel van de enquête door tien personen te laten maken. Op deze manier is er gekeken naar eventuele onduidelijkheden, deze zijn daarna aangepast, zodat de enquête op de juiste manier ingevuld is door de respondenten. De vragen van de enquête komen overeen met verschillende tests die op het internet af te leggen zijn en betrekking hebben op het vinden van het juiste kattenras. Deze zijn met elkaar vergeleken en de juiste vragen zijn eruit gehaald. Daarnaast zijn er enkele aanvullende vragen toegevoegd. Op deze manier is de validiteit gewaarborgd.

De steekproefgrootte is berekend met behulp van onderstaande formule. Hierbij is gebruikgemaakt van een populatiegrootte van 960.000 (het aantal huishoudens met katten), met een foutmarge van 5% en een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dit geeft een vereiste steekproefgrootte van 384 respondenten.

$$\frac{z^2 \times p(1-p)}{e^2} \\ 1 + \left(\frac{z^2 \times p(1-p)}{e^2 N} \right)$$

Om erachter te komen welke karaktereigenschappen en verzorging horen bij de kattenrassen uit de top 10 is er gebruik gemaakt van deskresearch. Hier is de meeste informatie via boeken gewonnen, waarbij het internet aanvulling heeft geboden. De boeken zijn voornamelijk informatieboeken, waarin de verschillende rassen benoemd worden. Om de validiteit van het onderzoek te waarborgen zijn er meerdere bronnen geraadpleegd, om te kijken of deze dezelfde informatie verschaffen. De verkregen informatie heeft antwoord gegeven op deelvraag 3 en 4.

2.2. Conclusie en aanbevelingen

De verkregen informatie is samengevoegd en hier is een advies bij geschreven. Het advies bespreekt de verschillende rassen en hun karaktereigenschappen, die zijn gevonden in dit onderzoek. Deze gegevens zijn uitgezet tegen de verschillende levenswijze gevonden uit deelvraag 1. Dit is weergegeven in een tabel, waarin gebruik gemaakt is van een classificatie bestaande uit:

- = geen match

★ = minimale match;

★★ = match, maar niet optimaal;

★★★ = match.

Daarbij is er een toelichting gegeven over de bevindingen om het de lezer zo duidelijk mogelijk te maken hoe het advies tot stand is gekomen.

HOOFDSTUK 3. RESULTATEN

Het onderzoek is uitgevoerd om een antwoord te vinden op de volgende hoofdvraag:

Welke categorie mensen kan het welzijn van welk van de 10 kattenrassen het beste waarborgen en waarom?

De hoofdvraag zal beantwoord worden met behulp van enkele deelvragen, namelijk:

1. **Welke categorieën mensen zijn er en wat is hun levenswijzen?**
2. **Wat zijn per categorie mensen de meest gewenste verzorgings- en karaktereigenschappen die een kat moet hebben?**
3. **Wat zijn de karaktereigenschappen van de 10 kattenrassen?**
4. **Welke verzorging hoort bij de 10 kattenrassen?**

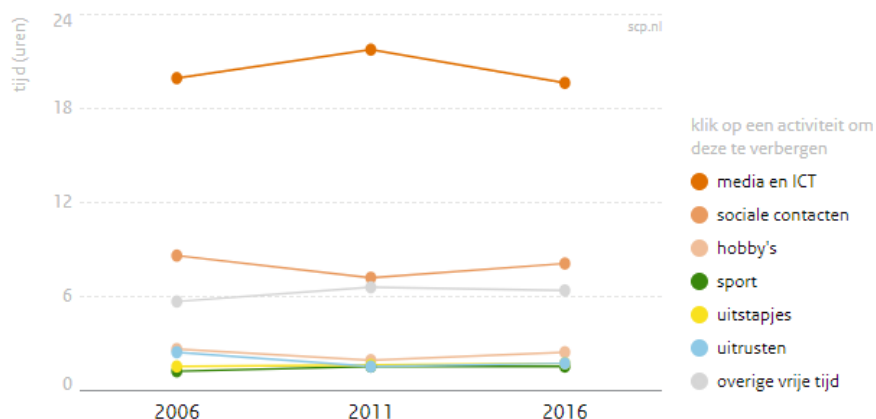
3.1. De categorieën mensen en hun levenswijzen

Door middel van verschillende internetbronnen is de deelvraag “Welke categorieën mensen zijn er en wat is hun levenswijzen?” beantwoord. In deze paragraaf zijn de resultaten van de bevindingen weergegeven.

De werkende bevolking

De werkende bevolking wordt onderverdeeld in mensen die fulltime werken en mensen die parttime werken. Uit de 490 geënquêteerden werken er 79 mensen parttime en 156 mensen fulltime. Roeters (2017¹) onderzocht het aantal uren aan vrijetijd, die Nederlanders per week hebben. Hieruit blijkt dat de mensen die fulltime werken, gemiddeld 42,4 uur per week vrijetijd activiteiten uitvoeren. Er kan aangenomen worden dat mensen die parttime werken meer vrijetijd activiteiten uitvoeren. In het weekend is er 7,5 uur aan vrije tijd per dag en op een doordeweekse dag is dit tussen de 5 en de 6 uur. De meeste vrije tijd wordt besteedt aan de media en het onderhouden van sociale contacten. De vrijetijd bestedingen zijn weergegeven in figuur 4.

Vrije tijd, 2006-2016

Figuur 3 Vrijetijd besteding (Roeters, A., 2017¹)

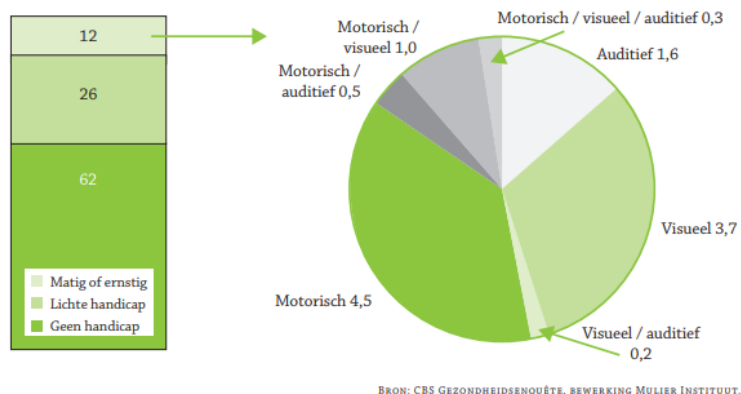
Tevens onderzocht Roeters (2017²) hoeveel tijd in de week mannen en vrouwen in Nederland besteden aan verschillende zorgtaken. In 2016 besteedden mannen gemiddeld 11 uur aan het huishouden, 4,3 uur aan boodschappen en winkelen, 1,3 uur aan het zorgen voor eventuele kinderen en 0,8 uur aan informele zorg. De vrouwen besteedden meer tijd aan zorgtaken, namelijk 17,2 uur aan het huishouden, 5,6 uur aan boodschappen en winkelen, 2,5 uur aan het zorgen voor eventuele kinderen en 1,2 uur aan informele zorg. Wanneer een gezin kinderen onder de 4 jaar hadden, werd er gemiddeld 14,5 uur per week aan de zorg van het kind besteedt.

De werkeloze bevolking

In totaal waren er 75 geënquêteerden die werkloos zijn, dit kan verschillende redenen hebben. Dit onderzoek richt zich hierbij op mensen met een lichamelijke beperkingen en mensen die met pensioen zijn.

Mensen met een lichamelijke beperking

Heijden, et al., onderzocht in 2013 hoeveel mensen er een lichamelijke beperking hadden tussen de leeftijden 12 tot en met 79 jaar. In totaal bleken dit 5,2 miljoen mensen in Nederland te zijn, waarvan 3,6 miljoen mensen licht beperkt zijn en 1,6 miljoen mensen matig of ernstig beperkt. De onderzoekers verdeelden lichamelijke beperking onder in motorisch, organisch en zintuiglijk (visueel of auditief). In figuur 4 zijn de bevindingen van het onderzoek weergegeven.

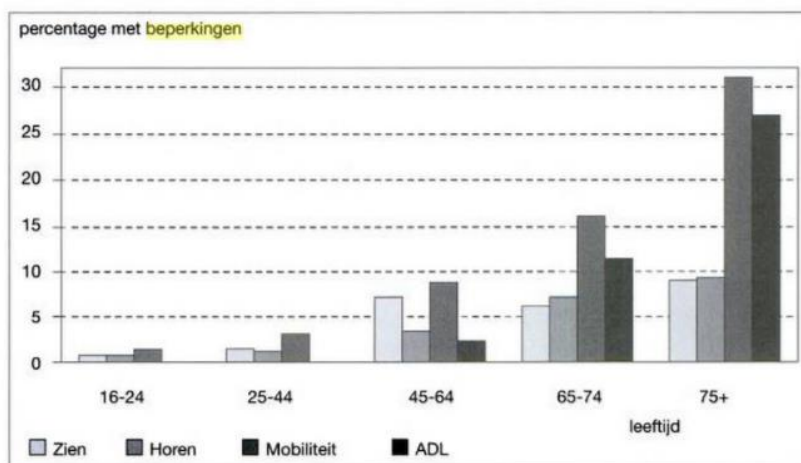
Figuur 4 Aantal mensen met een lichamelijke handicap, naar mate van de handicap en overlap matig of ernstig motorisch, visueel en auditief gehandicapten, bevolking 12 tot en met 79 jaar, 2008-2011 (in procenten) (Heijden, et al., 2013).

De Klerk, et al., (2012) verklaarden dat mensen die nog wel dagelijkse taken, zoals boodschappen doen en zelfzorg uitvoeren, vallen onder het hebben van een matige lichamelijke beperking. De mensen die dit niet zelf kunnen en hierbij hulp nodig hebben, kampen met een ernstige lichamelijke beperking. Veel mensen met een lichamelijke beperking zijn werkzaam, uit een onderzoek van het CBS1 (2016) blijkt dat 810,2 duizend mensen in 2016 een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvingen en niet werkzaam zijn.

Gepensioneerden

Een andere reden van werkloosheid kan zijn dat mensen met pensioen zijn. In totaal hadden 1.201.250 mensen in Nederland een AOW-uitkering in februari 2018 (CBS², 2018). Uit een onderzoek uit België bleek dat 55+ers voorkeur geven aan actieve vrijetijdsbesteding, na een leeftijd van 65 jaar te hebben bereikt vallen de meeste gepensioneerde terug op binnenshuis activiteiten, zoals het kijken van TV (Glorieux, et al., 2016). In totaal heeft een 65+er gemiddeld 56 uur vrije tijd per week (Roeters, 2017²).

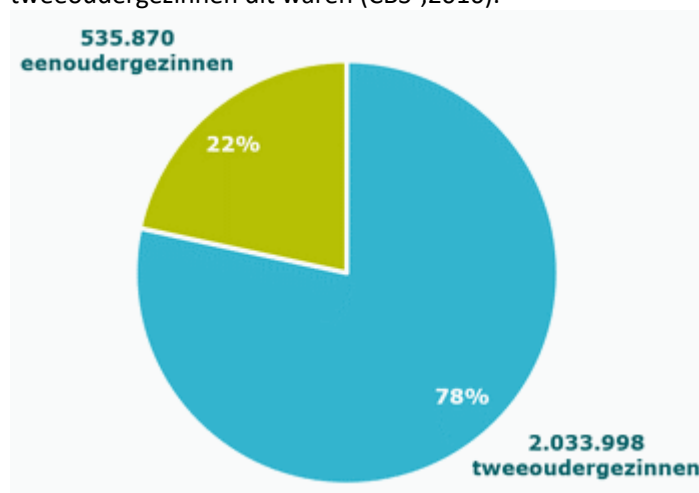
De levensverwachting van de Nederlander ligt rond de 81 jaar (Wereldbank, 2015), dit betekent dat de gemiddelde Nederlander 14 jaar met pensioen is. In figuur 4 is te zien dat in deze 14 jaar de langdurige beperkingen toenemen. Het gaat hierbij voornamelijk over de mobiliteit en het verrichten van dagelijkse handelingen (ADL) (Boot & Knapen, 2003).

Figuur 5 Langdurige beperkingen bij Nederlanders (Boot & Knapen, 2003)

Gezinnen met kinderen

172 mensen van de geënquêteerden hebben kinderen in huis wonen. In 2016 hadden 2.578.670 huishouden in Nederland kinderen, in figuur 5 is weergegeven hoeveel eenoudergezinnen en tweoudergezinnen dit waren (CBS²,2016).

Figuur 6 Het aantal eenouder- en tweoudergezinnen (Nederlands Jeugdinstituut, 2016)

Het is niet onvoorstelbaar dat het dagelijks leven anders gaat worden wanneer er een kind in het gezin komt, dit blijkt ook uit het onderzoek van Minnen, Glorieux, en Onderzoeksgroep T. O. R. (2004). In tabel 4 is het verschil in uren weergegeven voor verschillende activiteiten die de ouders uitvoeren. Hieruit blijkt dat de dagelijkse routine veranderd.

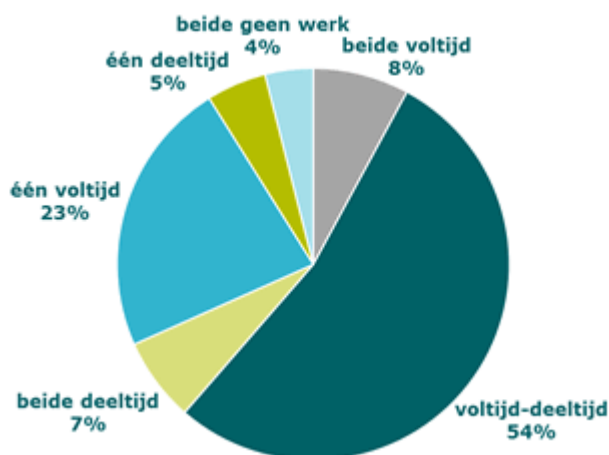
Tabel 2 Gemiddelde tijdsbesteding per week van samenwonenden naar gezinstype (Minnen, et al., 2004)

	Nooit kinderen (N=143)	Inwonende kinderen (N=637)	Kinderen, niet inwonend (N=295)
Loonarbeid*	31u06	25u26	5u24
Huishoudelijk werk*	14u18	21u51	24u11
Kinderverzorging & opvoeding*	0u02	4u20	1u33
Persoonlijke verzorging en eten*	14u01	14u35	15u34
Slapen en rusten*	60u00	57u34	62u33
Opleiding	1u08	0u53	0u43
Sociale participatie*	9u47	8u49	11u37
Vrije tijd*	24u43	21u52	34u35
Wachten	0u11	0u10	0u07
Verplaatsen*	7u25	7u17	5u25
Rest	5u14	5u08	6u13

* significante verschillen, $p < 0,05$

Roeters (2017²) concludeerde dat samenwonende ouders gemiddeld 33 uur per week aan vrije tijd hebben, van alle levenswijzen is dit het minste.

In figuur 6 is te zien hoeveel procent van de ouderparen met minderjarige kinderen werkten in 2013. Ervanuit gaande dat deze percentages niet veranderd zijn, betekend dit dat er in 2016 in totaal 103.147 ouderparen werkloos waren, 1.799.282 ouderparen werkten voltijd of deeltijd en bij 722.028 ouderparen werkte een van de ouders vol- of deeltijd en de andere ouder bleef thuis bij het kind. De bijbehorende berekeningen zijn terug te vinden in bijlage I.

Figuur 7 Arbeidsdeelname ouderparen met minderjarige kinderen (Nederlands Jeugdinstituut, 2014)

Uit de geënquêteerden hebben 24 mensen van de 75 werklozen kinderen in huis wonen. Hetzelfde geldt voor 56 van de 192 parttimers en 57 van de 156 fulltimers. Van de 42 mensen die onder de 13 uren werken, hebben 16 mensen thuiswonende kinderen.

De woonomstandigheden van de mensen in Nederland

Onder levenswijzen behoort ook de leefomstandigheden van de mensen. In Nederland bestaan er verschillende soorten woningen en deze woningen hebben elk een verschillend woonoppervlakte. Hieronder zijn de verschillende soorten woningen op een rij gezet met een vergelijkbare woonoppervlakte:

- Vrijstaande woning;
- 2-onder-1-kap;
- Tussenwoning / hoekwoning;
- Appartement/flat/boven-,benedenwoning.

In 2015¹ onderzocht het CBS hoeveel procent van de particuliere huishoudens in Nederland een zelfstandige woning hadden en wat voor soort woning dit was. Deze gegevens zijn in tabel 5 weergegeven.

Tabel 3 Woningtypen van particuliere huishoudens in zelfstandige woningen (CBS, 2015¹)

	<i>Vrijstaande woning</i>	<i>2-onder-1-kape</i>	<i>Tussenwoning/hoekwoning</i>	<i>Appartement/flat/boven-,benedenwoning</i>
<i>eigenaren plus huurders</i>	14,5%	12,8%	40,5%	32,1%
<i>Eigenaren</i>	23,0%	19,6%	42,5%	15,0%
<i>Huurders</i>	1,9%	2,7%	37,5%	57,9%

In hetzelfde jaar onderzocht het CBS (2015²) ook de gebruiksoppervlakte van de particuliere huishoudens in zelfstandige woningen. Deze gegevens zijn in tabel 6 verwerkt.

Tabel 4 Woninggrootte van huishoudens (CBS, 2015²)

	<i>Gemiddelde gebruiksoppervlakte</i>	<i><75 m²</i>	<i>75-100 m²</i>	<i>100-150 m²</i>	<i>150 m² of meer</i>
<i>eigenaren plus huurders</i>	119 m ²	19,3%	24,6%	38%	18,1%
<i>Eigenaren</i>	140 m ²	7,2%	17%	47,6%	28,3%
<i>Huurders</i>	87 m ²	37,5%	36%	23,8%	2,7%

3.2. De meest gewenste verzorgings- en karaktereigenschappen van een kat

Voor het beantwoorden van de deelvraag “Wat zijn per categorie mensen de meest gewenste verzorgings- en karaktereigenschappen die een kat moet hebben?” zijn de gegevens uit de ingevulde enquêtes verwerkt en weergegeven in deze paragraaf.

De gewenste verzorgingseigenschappen

In totaal hebben 490 katteneigenaren de enquête ingevuld, 79% van de mensen let bij aanschaf van een kat het meest op het karakter, terwijl slechts 7% op de kosten voor de verzorging let. Tabel 5 laat zien welk aankoopbedrag de mensen willen uitgeven of hebben uitgegeven aan de aanschaf van een kat, hier is te zien dat de meerderheid (40%) meer dan €500 over heeft voor de aanschaf van een kat en de minderheid (12,7%) minder dan €100. Tevens wil 39% tussen de 6 en 10 uur per week aan de verzorging van de kat besteden, slechts 7,8% liet weten dat zij hieraan 1 uur willen besteden. Tot slot is in tabel 7 weergegeven hoe vaak mensen de kat (willen) borstelen, waarin de meerderheid (51%) de kat een keer per week borstelt.

Tabel 5 Het aankoopbedrag dat katteneigenaren aan de aanschaf van een kat willen besteden of hebben besteed

Aankoopbedrag	Minder dan €100	€100 - €300	€300 - €500	Meer dan €500
Aantal katteneigenaren (in %)	12,7	21,8	25,3	40,2

Tabel 6 De tijd die katteneigenaren aan de verzorging van de kat (willen) besteden

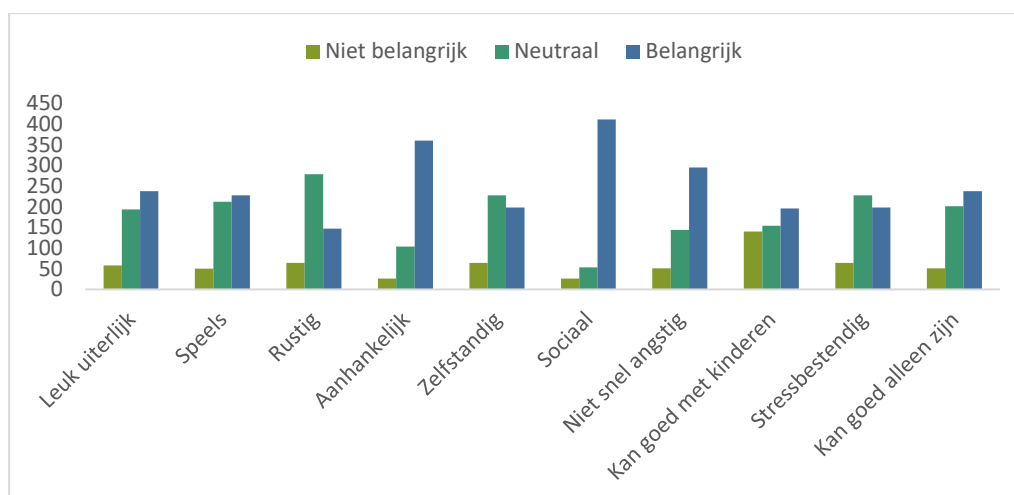
Tijdsbesteding verzorging (in uren per week)	1	1 – 3	3 – 5	6 - 10
Aantal katteneigenaren (in %)	7,7	25,1	27,8	39,4

Tabel 7 Hoe vaak de katteneigenaren de kat (willen) borstelen

Borstelen	Dagelijks	1x per week	1x per maand	Nooit
Aantal katteneigenaren (in %)	20,7	51	18	5,3

De gewenste karaktereigenschappen

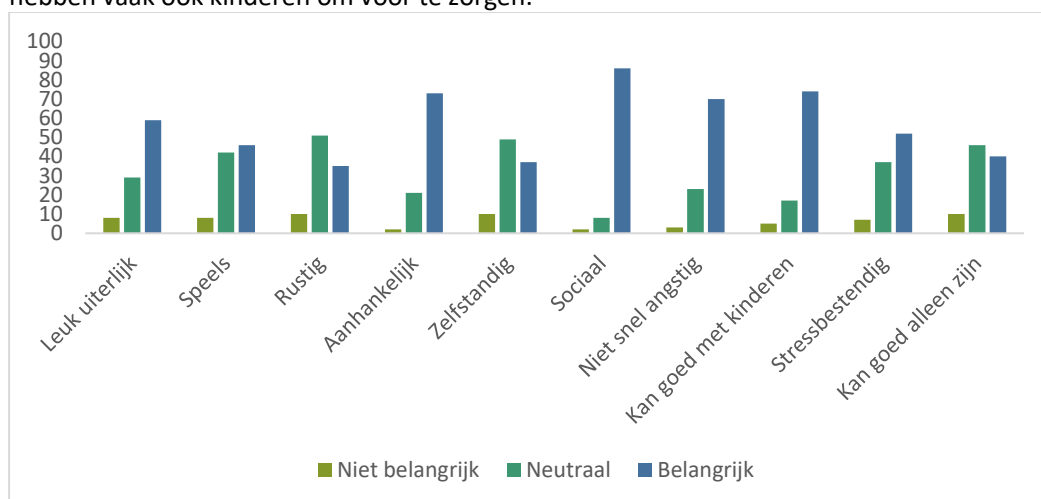
Van de 490 katteneigenaren die de enquête ingevuld hebben blijkt dat mensen de sociale vaardigheid in een kat het meest belangrijk vinden. Dit is terug te zien in figuur 7, waar de gewenste eigenschappen in staan weergegeven. Daarnaast vinden de mensen het ook belangrijk dat de kat aanhankelijk en niet te snel angstig is. De eigenschap om goed kunnen om te gaan met kinderen wordt het minst belangrijk gevonden.

Figuur 8 Gewenste eigenschappen bij de kat door de 490 geënquêteerden

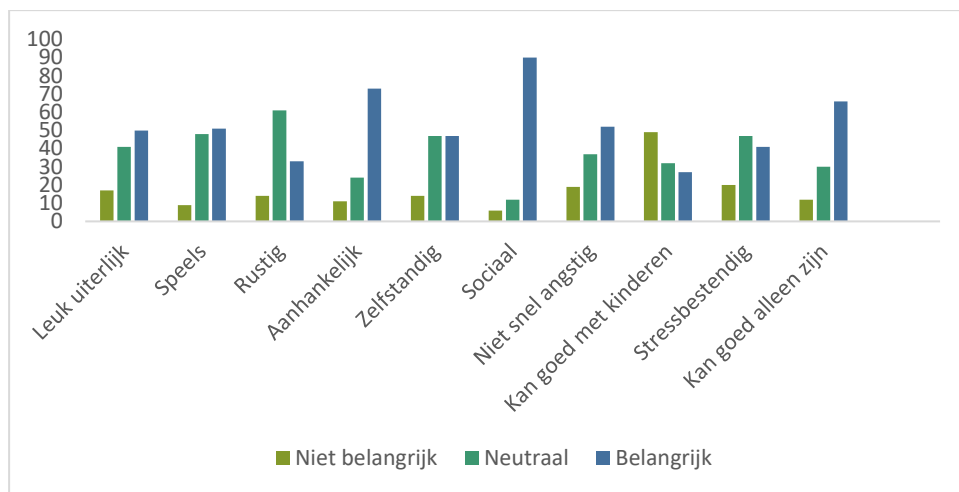
Als er wordt gekeken naar de gewenste eigenschappen bij de kat onder de huishoudens zonder kinderen en onder de fulltimers, blijkt dat ook de eigenschap sociaal en aanhankelijk belangrijk zijn. Deze resultaten verschillen weinig van de algemene resultaten in figuur 8. Ditzelfde geldt voor de antwoorden van de mensen uit huishoudens met kinderen ouder dan 18 jaar. De eigenschappen sociaal en aanhankelijk blijven ook bij deze groep het belangrijkste.

Bij de mensen uit huishoudens met kinderen onder de 18 jaar zijn niet alleen de eigenschappen sociaal en aanhankelijk belangrijk, maar ook de eigenschap om goed samen te kunnen met kinderen is voor hen belangrijk, dit is terug te zien in figuur 8. Dit is een groot verschil in vergelijking tot de andere groepen mensen die deze eigenschap juist het minst belangrijk vinden. Dit is simpel te verklaren door de kinderen onder de 18 jaar die bij hen in huis wonen. Tevens geldt dit voor de mensen die parttime werken, zij hebben vaak ook kinderen om voor te zorgen.

Figuur 9 Gewenste eigenschappen bij de kat door mensen uit huishoudens met kinderen onder de 18 jaar

Ten slot zijn de resultaten van de alleenstaanden weergegeven in figuur 9. De sociale en aanhankelijke eigenschap blijven belangrijk, maar ook moet de kat goed alleen kunnen zijn. Voor de categorie mensen die werkloos is geldt hier hetzelfde, behalve dat daar de kat niet perse goed alleen hoeft kunnen te zijn.

Figuur 10 Gewenste eigenschappen bij de kat door mensen uit eenpersoonshuishoudens

3.3. De karaktereigenschappen van de top 10 kattenrassen

Na aanleiding van de enquête, waar 490 respondenten uit zijn gekomen, is er gekozen om een andere top 10 kattenrassen in Nederland op te stellen, dit in verband met rassen die niet zijn teruggekomen in de antwoorden van de respondenten. De rassen die niet terug kwamen uit de enquête zijn de Exotic, de Amerikaanse korthaar, de Scottisch fold, de Devon Rex en de Abbessijn. Deze rassen zijn vervangen met rassen die door meerdere respondenten zijn ingevuld, wat de volgende rassen opleverde:

1. Bengaal
2. Britse korthaar
3. Europese korthaar
4. Heilige Birmaan
5. Maine coon
6. Noorse boskat
7. Pers
8. Ragdoll
9. Siamees
10. Sphynx

In de volgende paragrafen zullen de karakters van de bovenstaande rassen worden beschreven. Hiervoor is zowel gebruik gemaakt van informatieboeken, als van informatie gegeven door verschillende fokkers die hun leven met een specifiek ras delen.

De Bengaal

In de boeken wordt de Bengaal omschreven als een actieve, nieuwsgierige en onafhankelijke kat die ervan houdt om te jagen (Frith-Macdonald, 2011; Moore, 2015; Encyclopedic card system, 1999). Daarnaast schreef Verhoef (2007) dat de Bengaal houdt van gezelschap, echter geen schoot- en knuffelkat is. Bij de aanschaf van een Bengaal is het belangrijk dat er genoeg speelmogelijkheid is voor de kat om ervoor te zorgen dat deze zich niet gaat vervelen. Denk hierbij aan een goede krabpaal en verschillende kattenspeeltjes. Wanneer de kat vaak alleen thuis moet zijn, is een soortgenoot aanbevolen om frustratie door eenzaamheid vanuit de kat te voorkomen.

Verschillende Bengaal fokkers, wie hun leven delen met dit ras, omschrijven de Bengaal als een aanhankelijke, slimme en actieve kat. Net als in de boeken wordt er door de fokkers aangeraden een Bengaal niet alleen te houden, maar met een soortgenoot in verband met de sociale eigenschap van de kat. Tot slot kan de Bengaal zowel met andere huisdieren als met kinderen overweg (Jewel Bengals, z.d.; Dutch Bengals, z.d.; Bengaal Cattery, 2004).

De Britse korthaar

Frith-Macdonald (2011) omschrijft de Britse korthaar als een nuchtere kat. Verder wordt de Britse korthaar omschreven als betrouwbaar, zachtaardig en rustig. Echter wilt deze kat niet graag opgepakt worden en is deze erg op zichzelf. Met andere huisdieren en kinderen gaat de Britse korthaar goed overweg (Encyclopedic card system, 1999; Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007). Gerber (z.d.) verteld dat een kruising met de pers meer onafhankelijke katten geeft.

Verschillende fokkers geven eenzelfde omschrijving als in de boeken, namelijk dat de Britse korthaar een rustig ras is en vrij onafhankelijk. Deze katten kunnen zichzelf prima vermaken en door het rustige karakter kunnen zij goed samen met kinderen en andere huisdieren (Canessi, 2014; Van der Wijk, 2018). Van der Wijk (2018) omschrijft het ras als niet zwerflustig, waardoor de Britse korthaar makkelijk binnenshuis kan worden gehouden zonder dat deze naar buiten hoeft.

De Europese korthaar

Het ras de Europese korthaar is ontstaan uit boerenhuiskatten, deze hadden veel verschillende karakters en dus heeft de Europese korthaar dat ook. Verhoef (2007) raadt om deze reden aan, naar de ouderdieren te kijken en hun karakter in verband met dat karakter erfelijk is. Toch staat het ras wel bekend om zijn rustige en niet overgevoelige karakter, waardoor dit ras goed past bij families (Gaus, 1987; Gerber, z.d.).

De Heilige Birmaan

Over de Heilige Birmaan wordt uitgebreid in de boeken geschreven. Het ras staat bekend om zijn rustige aard die houdt van gezelschap en het met iedereen goed kan vinden (Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007; Moore, 2015). Echter laten Verhoef (2007) en Pintera (1994) weten dat deze katten erg gesteld zijn op hun rust en het minder goed doen in een drukke omgeving. Dit is ook de reden dat de Heilige Birmaan niet geschikt is voor gezinnen met kinderen.

De Jong (z.d.) schrijft hetzelfde over het karakter van de Heilige Birmaan en laat weten dat een plek om zich terug te kunnen trekken erg belangrijk is voor het ras. Verder houdt de Heilige Birmaan van gezelschap, maar zal niet uren bij iemand op schoot gaan liggen.

De Maine Coon

De Maine Coon is geen kat voor in een flat, deze katten zijn erg actief en hebben veel beweging nodig. Tevens houden deze katten erg van aandacht (Moore, 2015; Encyclopedic card system, 1999; Gerber, z.d.). De Maine Coon is erg vriendelijk tegenover andere huisdieren en met kinderen zijn de katten ook erg goed (Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011).

Fokkers van het ras hebben op de informatie uit de boeken niet veel toe te voegen en omschrijven de Maine Coon als een vriendelijke en zachtaardige kat (Cattery Keitaro, 2011; Cattery Abesh, 1999). Cattery Abesh (1999) bewijst tevens met verschillende foto's op de website dat de Maine Coon een echte kindervriend is.

De Noorse Boskat

Het LICG (2014) noemt de Noorse Boskat een rustige kat die mensen en andere huisdieren tolereert. Frith-Macdonald (2011) en Moore (2015) bevestigen dit en voegen eraan toe dat het een ondernemend ras is. De Noorse Boskat is erg actief en speels, daardoor is het belangrijk dat de kat dit kan uitten. Tevens is het een ras dat zich vriendelijk opstelt tegenover kinderen en andere huisdieren, echter kunnen twee katers niet goed samen (Verhoef, 2007).

De Pers

De Pers is wat terughoudend van aard, maar erg gericht op het baasje (Gaus, 1987; Pintera, 1994; Gerber, z.d.). Naast de baas heeft de Pers genoeg aan zichzelf doordat ze verder erg rustig zijn (Encyclopedic card system, 1999; Frith-Macdonald, 2011). Tot slot kunnen Perzen het goed vinden met andere huisdieren en met kinderen (Verhoef, 2007).

Cattery Rijana (1990) noemt de Pers een echte schootkat die goed alleen kan zijn.

De Ragdoll

Ragdoll vertaald zich letterlijk naar "lappenpop", de kat ontspant zich geheel in de armen van hun baasjes. Het is dus belangrijk deze katten niet buiten te laten, in verband met het grote vertrouwen dat zij hebben in mensen (Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011). Niet onterecht wordt het ras in Encyclopedic card system (1999) omschreven als "ongelofelijk aanhankelijk". Verder is de Ragdoll rustig (Moore, 2015) en kan deze goed in een gezin met jonge kinderen leven (Verhoef, 2007).

Cattery Crowded House beschrijft de Ragdoll als liefdevol en geduldig, waardoor zij ook goed overweg kunnen met kinderen (Cattery Crowded House, 1990).

De Siamees

Siamezen zijn extravert en kunnen niet goed alleen zijn (Encyclopedic card system, 1999).

Bijkomend aan het extravert zijn, kunnen Siamezen veel miauwen (Moore, 2015; Encyclopedic card system, 1999; Verhoef, 2007; Gerber, z.d.; Frith-Macdonald, 2011). De kat kan snel jaloers worden op andere huisdieren of huisgenoten, wanneer de aandacht verdeeld moet worden, echter kunnen ze zeer goed samenleven met soortgenoten (Verhoef, 2007; Pintera 1994; Gerber, z.d.). Pintera (1994) laat tevens weten dat een Siamees makkelijk kunstjes kan aanleren en zelfs aan een halsbandje buiten kan lopen.

Keurmeesters zien Siamesen ook veel op kattenshows en Van der Wijk (2013¹) laat weten dat de Siamees een uniek ras is qua karakter. Deze katten willen niets liever dan bij het gezin horen en alles meemaken wat er in huis gebeurt.

De Sphynx

De Sphynx (ook bekend als naaktkat) wordt in de boeken omschreven als erg aanhankelijk (Encyclopedic card system, 1999; Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011) Doordat de katten stressbestendig zijn, kunnen zij de drukte van kinderen goed verdragen (Verhoef, 2007).

Sphynx Cattery van der Noorderplassen (2018) ervaart het ras als aanhankelijk en sociaal. De kat zorgt dat hij met het hele huishouden mee kan doen en houdt ervan om in de belangstelling te staan. Van der Wijk (2013²) laat weten dat een Sphynx veel aandacht en verzorging nodig heeft en dus niet veel alleen gehouden kan worden.

3.4. De verzorging van de top 10 kattenrassen

Onder de verzorging van de kat vallen in dit onderzoek de vachtverzorging en de meest voorkomende erfelijke aandoeningen die kunnen leiden tot extra dierenarts kosten. De informatie is verkregen uit verschillende informatieboeken en onderzoeken. De verschillende ziekten worden in bijlage II extra toegelicht.

De Bengaal

De Bengaal heeft weinig vachtverzorging nodig, namelijk een keer per week borstelen is voldoende (Frith-Macdonald, 2011; Moore, 2015; Verhoef, 2007; Gerber, z.d.). Frith-Macdonald (2011) beschreef dat het ras snel last kan hebben van de darmstoornis IBS (irritable bowel syndrome). Daarnaast kunnen de volgende erfelijke aandoeningen optreden: een losse knieschijf, het verdwijnen van het netvlies en nierproblemen (Bij't Vuur, 1999). Doordat de Bengaal een groot ras is, kan heupdysplasie optreden (Testerink-Baas, 2010).

De Britse korthaar

Wekelijks moet de vacht van de Britse korthaar geborsteld worden (Canessi, 2014; Frith-Macdonald, 2011; Gerber, z.d.). Er moet rekening gehouden worden met het gewicht van de Britse korthaar, aangezien deze de neiging heeft te dik te worden (Frith-Macdonald, 2011; Gerber, z.d.; Encyclopedic card system, 1999). Dit kan ervoor zorgen dat de kat last krijgt van een afwijking in het kniegewricht (Testerink-Baas, 2010). Het ras kent de erfelijke aandoening PKD, dit is een nieraandoening waarbij beide nieren cystes bevatten (Dierenkliniek Wilhelminapark, z.d.; Barthez, et al., 2003). Daarnaast kan ook de ziekte HCM voorkomen, dit is een hartafwijking (Granström, et al., 2011).

De Europese korthaar

De Europese korthaar is makkelijk in vachtverzorging, namelijk een keer in de week borstelen om de dode haren te verwijderen is voldoende (Gaus, 1987; Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011). Testerink-Baas (2010) vond dat er veel verschillende erfelijke aandoeningen kunnen worden doorgegeven aan de kittens, zoals stofwisselingsziektes, hemofilie (bloedstollingsziekte) en PKD (nierfalen). Het is belangrijk te weten dat de ouderkatten gezond zijn, om het welzijn van de kittens te kunnen waarborgen.

De Heilige Birmaan

De Heilige Birmaan heeft een lange zachte vacht en door de textuur klit deze nauwelijks. Hierdoor is een tot twee keer per week borstelen voldoende (Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007; Pintera, 1994; Moore, 2015).

HCM (hartproblemen) en PKD (nierfalen) zijn voorkomende erfelijke aandoeningen bij de Heilige Birmaan (Testerink-Baas, 2010).

De Maine Coon

Een tot twee keer per week moet de lange vacht van de Maine Coon worden geborsteld (Moore, 2015; Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011). Tevens vond Frith-Macdonald (2011) dat de Maine Coon een aangeboren hartaandoening kan hebben. Dit wordt bevestigd door de informatie die Testerink-Baas (2010) en het LICG (2018) vonden, namelijk de erfelijke aandoening HCM. Hemofilie, een bloedstollingsziekte (Lyons, 2012); SMA, een spierziekte en PKD, nierfalen (LICG, 2018), vallen ook onder erfelijke aandoeningen bij de Maine Coon. Tot slot kan heupdysplasie voorkomen, door de grote van het ras (LICG, 2018).

De Noorse boskat

De vacht van de Noorse boskat is waterafstotend en dit zorgt ervoor dat de vacht niet elke dag geborsteld hoeft te worden. Twee keer per week kunnen de dode haren verwijderd worden tijdens het borstelen (Verhoef, 2007; Moore, 2015). Tijdens de periode van verharen kan er gekozen worden om de vacht vaker te borstelen (Frith-Macdonald, 2011).

HCM is een erfelijke ziekte die het meeste voorkomt bij de Noorse Boskat (Testerink-Baas, 2010; Fox, 1999; März, et al., 2015). Tevens kan ook glycogeenstapeling voorkomen, dit is een stofwisselingsziekte (Fyfe, et al., 2007).

De Pers

Perzische katten hebben veel vachtverzorging nodig om het vervilten van de vacht te voorkomen. Dit is de reden dat de kat elke dag geborsteld moet worden (Moore, 2015; Encyclopedic card system, 1999; Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007). Door de korte snuit van het ras is het belangrijk dat ook de omgeving rondom de ogen van de kat goed schoon worden gehouden in verband met het traanvocht dat de vacht vies maakt (Encyclopedic card system, 1999; Verhoef, 2007; Gerber, z.d.; Frith-Macdonald, 2011).

De Pers is een ras dat een hoog risico loopt op verschillende erfelijke aandoeningen. Een groot deel hiervan is terug te koppelen aan de korte snuit (brachycephalie), waar in 2002 al een voorstel door Stichting Overleg Platform van de Nederlandse Cat Fancy werd gedaan dit probleem aan te pakken. Tevens lieten zij weten dat kaakmisvormingen, aandoeningen aan het netvlies (PRA), overmatig tranen en luchtwegaandoeningen gevolgen zijn van een te korte snuit. PKD de nierziekte, werd door Beck & Lavelle (2001) onderzocht bij 250 Perzische katten, hieruit bleek dat 45% van de katten leed aan PKD. Pedersen, et al., (2003) vond daarbij dat Perzische katten met PKD een verhoogde bloeddruk in de slagaders hadden.

De Ragdoll

De vacht van de Ragdoll bevat geen ondervacht, waardoor het minder snel klitten vormt, hierdoor is een tot twee keer per week borstelen voldoende (Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007). HCM (hartziekte) en PKD (nierziekte) zijn de erfelijke aandoeningen die kunnen voorkomen bij de Ragdoll (Testerink-Baas, 2010). Paepe, et al., onderzocht in 2012, 244 gezonde Ragdolls op de nierziekte PKD en vond bij enkele katten zelfs chronische nierproblemen of het ontbreken van een nier. Payne, et al., (2010) onderzocht bij verschillende kattenrassen de ziekte HCM, waaruit bleek dat de Ragdoll de kortste overlevingstijd had.

De Siamees

Bij de Siamees mist de ondervacht, waardoor er bijna geen onderhoud aan de vacht nodig is. Om de dode haren te verwijderen kan er een keer per week geborsteld worden (Frith-Macdonald, 2011; Verhoef, 2007; Moore, 2015)

Bij de Siamees komt oxalaat blaasgruis voor, deze vorm van blaasgruis moet altijd operatief verwijderd worden (Houston, et al., 2003). Tevens zijn amyloïdose, een eiwitstofwisselingsziekte, en MPS, een stofwisselingsziekte bekend bij het ras (Testerink-Baas, 2010).

De Sphynx

De Sphynx bevat geen haar of enkele donshaartjes, dit zorgt ervoor dat het huidsmeer op de huid blijft zitten. Om de kat schoon te houden kan deze maandelijks gewassen worden met lauw water (Verhoef, 2007; Frith-Macdonald, 2011) en er kan wekelijks een zachte doek gebruikt worden om huidschilfers te verwijderen (Moore, 2015; Encyclopedic card system, 1999). Doordat de Sphynx geen haren bevat om de huid te beschermen, kunnen zij vatbaar zijn voor zonnebrand bij lange blootstelling aan de zon of aan onderkoeling bij koud weer (Gunn-Moore, et al., 2008). Åhman & Bergström (2009) onderzochten de huidaandoening Malassezia dermatitis bij 32 Sphynx katten. Hieruit bleek dat bij 26 van de 32 katten de huidinfectie aanwezig was. Tot slot kan er PKD (nierziekte) en HCM (hartaandoening) voorkomen bij de Sphynx (Testing-Baas, 2010).

3.5. Categorie mensen versus kattenrassen

Aan de hand van de antwoorden op de deelvragen, is er een antwoord gevormd op de hoofdvraag: "Welke categorie mensen kan het welzijn van welk van de 10 kattenrassen het beste waarborgen en waarom?". De bevindingen zijn in deze paragraaf in de vorm van een tabel uitgewerkt, waarbij uitleg wordt gegeven over de gebruikte classificaties.

In de tabel 8 zijn de tien kattenrassen uitgezet tegen de verschillende categorieën mensen en in tabel 9 zijn deze rassen uitgezet tegen de verschillende woonoppervlakten. Hierbij is gebruik gemaakt van de volgende classificaties:

- = geen match

★ = minimale match;

★★ = match, maar niet optimaal;

★★★ = match.

Per categorie mensen en woonoppervlakte zal er een toelichting worden gegeven over de gegeven classificatie.

Werkende bevolking

Bij deze categorie mensen wordt er onder parttimers verstaan dat zij tussen de 12 uur en 32 uur per week niet thuis aanwezig zijn door werk, onder fulltimers is dit voor 32 uur of meer. Voor de keuzes in classificatie is hier rekening gehouden met de tijd die gaat zitten in de verzorging van de kat, tevens hoeveel aandacht de kat nodig heeft.

Parttimers

In tabel 8 is te zien dat de meeste kattenrassen de classificatie "match" hebben gekregen, deze kunnen zichzelf goed vermaken en hebben weinig aandacht en verzorging nodig. Met de tijden die parttimers van huis zijn voor werk en de vrije tijd die zij overhouden, zijn de rassen met "match" een goede keuze. De classificatie "match, maar niet optimaal" is gegeven aan de rassen: Bengaal, Maine Coon, Siamees en Sphynx. Op het gebied van verzorging zullen parttimers geen tijd tekort hebben, echter hebben deze rassen veel aandacht nodig.

Fulltimers

In verband met de vele tijd die fulltimers niet thuis kunnen zijn, heeft de Noorse Boskat de classificatie "match, maar niet optimaal" gekregen. Dit heeft ermee te maken dat dit een actief ras is, dat wat meer aandacht vraagt, hierin kunnen fulltimers tijd tekort schieten. Tevens heeft de Pers eenzelfde classificatie ontvangen, hierbij gaat het meer om de tijd die nodig is om de vacht te verzorgen. De Maine Coon en Ragdoll hebben de classificatie "minimale match", de reden hiervoor komt neer op de aandacht die deze katten nodig hebben. Tot slot zijn de Bengaal, Siamees en Sphynx "geen match" voor fulltimers, deze rassen zijn erg aanhankelijk en de Sphynx vraag meer verzorging door het ontbreken van de vacht.

Werkloze bevolking

Van alle categorieën heeft de werkloze bevolking de meeste vrije tijd te besteden. Echter betekent dit niet dat alle rassen een goede match zijn voor de verschillende subcategorie mensen.

Gepensioneerden

Gepensioneerden zijn de enige subcategorie mensen die het welzijn van alle tien de kattenrassen kunnen waarborgen. Dit heeft te maken met het groot aantal vrije tijd dat deze mensen hebben. Hierbij wordt aangenomen dat deze mensen lichamelijk capabel zijn om de kat van de juiste verzorging te voorzien.

Mild lichamelijk beperkten

Voor deze subcategorie mensen geldt over het algemeen hetzelfde als voor gepensioneerden. Mild lichamelijk beperkten zijn nog in staat zelfstandig te kunnen handelen en kunnen daardoor het fysieke en mentale welzijn van de katten waarborgen. Echter geldt dit niet voor de Pers en de Sphynx, welke de classificatie "minimale match" hebben gekregen, dit in verband met de vachtverzorging die zij vergen.

Ernstig lichamelijk beperkten

Ernstig lichamelijk beperkten zijn goed in staat om de juiste aandacht aan de verschillende kattenrassen te geven. Echter moet er rekening gehouden worden met de verzorging die de kat nodig heeft, dit is de reden dat er voor de Pers en Sphynx de classificatie "geen match" is gegeven. De Pers moet dagelijks goed geborsteld worden en de Sphynx moet gewassen kunnen worden. De classificatie "match, maar niet optimaal" is gegeven aan de Maine Coon en Noorse Boskat, in verband met de extra vachtverzorging die deze katten nodig hebben.

Gezinnen met kinderen onder de 18 jaar

Wat opvalt in deze categorie mensen is dat er bij de Heilige Birmaan alleen gebruik gemaakt wordt van de classificaties "geen match" en "minimale match". Dit wordt teruggekoppeld aan de informatie gegeven in paragraaf 3.3. waarin wordt beschreven dat dit ras niet goed samen kan met jonge kinderen. De keuze om in ook de classificatie "minimale match" te geven, heeft te maken met het aanwezig zijn van een ouder die toezicht kan houden op de kat en het kind.

Parttimers

Verder zien we bij parttimers dat er gekozen is voor de classificatie "match, maar niet optimaal" bij de rassen: Bengaal, Siamees en Sphynx. Deze katten vragen allen om meer aandacht door hun aanhankelijke karakter, in combinatie met de tijd die ouders aan de kinderen besteden zou de kat hier mentaal onder kunnen lijden.

Fulltimers

Bij de fulltimers is er zelfs gekozen voor de classificatie "geen match" bij de Bengaal, Heilige Birmaan, Siamees en Sphynx. Voor de Heilige Birmaan was er al een uitleg gegeven, voor de overige rassen geldt hier dat fulltimers niet genoeg thuis zijn om de juiste hoeveelheid aandacht te kunnen verschaffen. Ondanks dat de Ragdoll een echte kindervriend is, kan deze het beste niet worden aangeschaft door mensen die fulltime werken, in verband met de aandacht die zij nodig hebben. Tot slot hebben de Maine Coon en Noorse Boskat de classificatie "match, maar niet optimaal" gekregen, waarbij de Maine Coon aanhankelijk is en de Noorse Boskat erg actief is waardoor deze rassen meer aandacht nodig hebben dan die door fulltimers gegeven kan worden.

Parttimer/fulltimer

In tabel 8 is al terug te zien dat meer rassen geschikt zijn voor deze subcategorie mensen. Dit heeft ermee te maken dat een van de ouders parttime werkt en meer vrije tijd heeft om thuis te zijn. Toch is er bij de Bengaal, Ragdoll en Siamees gekozen voor de classificatie "match, maar niet optimaal" in verband met de aandacht die zij nodig hebben en die in verband met de zorg voor de kinderen nog niet geheel gegeven kan worden. De Heilige Birmaan en Sphynx hebben de classificatie "minimale match" gekregen, waarbij de Heilige Birmaan niet goed samen kan met kinderen en de Sphynx veel aandacht vraagt zowel mentaal als voor de verzorging van de huid.

Werkloos/parttimer of fulltimer

Bij deze subcategorie mensen is er altijd een ouder die thuis aanwezig kan zijn om voor de kinderen en de kat te zorgen. Op de Heilige Birmaan na, die de classificatie "minimale match" heeft, is alleen de Siamees die nog de classificatie "match, maar niet optimaal" heeft gekregen. De reden hiervan heeft te maken met het karakter van de Siamees, namelijk dat deze kat jaloers kan worden op een ander die aandacht ontvangt.

Gezinnen met kinderen boven de 18 jaar

Deze categorie lijkt veel op de voorgaande categorie van gezinnen met kinderen onder de 18 jaar, echter is hier geen classificatie “geen match” meer gebruikt voor de Heilige Birmaan. Wel blijft hier belangrijk dat verschillende rassen veel aandacht vergen, waardoor er niet altijd gebruik is gemaakt van de hoogste classificatie. Bij de subcategorie waar een persoon aanwezig is die werkloos is, is alleen gebruik gemaakt van de classificatie “match”. Hierbij wordt er aangenomen dat deze persoon niet lichamelijk beperkt is en de juiste verzorging kan toepassen.

Alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar

Deze categorie mensen kunnen het welzijn van de katten die het minste aantal aandacht en verzorging vragen het beste waarborgen. Voor de Heilige Birmaan geldt hier dezelfde toelichting als bij de categorie gezinnen met kinderen onder de 18 jaar, namelijk dat deze kinderen niet tolereren.

Parttimers

Alleenstaande ouders hebben het minste vrije tijd van alle categorieën mensen. De Ragdoll en Siamees hebben hierom de classificatie “match, maar niet optimaal” toegewezen gekregen, in verband met de tijd die alleenstaande ouders nog besteden aan de zorg voor het kind. Dezelfde reden geldt voor de Siamees en Sphynx, welke “minimale match” gekregen hebben. Hierbij is de extra reden dat de Siamees jaloers kan worden op anderen die aandacht ontvangen en de Sphynx die extra verzorging voor de huid nodig heeft.

Fulltimers

Een alleenstaande ouder, wie fulltime werkt en daarnaast nog voor de kinderen zorgt, heeft maar weinig vrije tijd om te besteden aan het welzijn van een kat. Voornamelijk voor de Siamees en Sphynx is dit zeer belangrijk en het welzijn van deze rassen zou door alleenstaande fulltimers niet gewaarborgd kunnen worden, dit is de reden dat zij de classificatie “geen match” hebben gekregen. De Bengaal, Maine Coon, en Ragdoll hebben de classificatie “minimale match” toegewezen gekregen, zij hebben op het gebied van verzorging wat minder nodig, echter op gebied van aandacht zou er tekort worden geschoten. De pers en Noorse Boskat kregen de classificatie “match, maar niet optimaal” in verband met het actieve karakter van de Noorse Boskat en de dagelijkse vachtverzorging die de Pers nodig heeft.

Werkloos

De Heilige Birmaan heeft hier “minimale match” doordat dit ras niet met kinderen kan, echter is er iemand in het huis die toezicht kan houden. De classificatie “match, maar niet optimaal” is gebruikt voor de Siamees, doordat deze jaloers kan reageren op iemand die aandacht krijgt.

Alleenstaanden met kinderen boven de 18 jaar

Deze categorie is vergelijkbaar met de categorie alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar. Echter is de classificatie “match” meerdere keren toegepast onder de subcategorie parttimers, hierbij wordt er aangenomen dat het kind mee helpt aan de verzorging van de kat. Bij de subcategorie fulltimers, zijn er meer “minimale match” en “match, maar niet optimaal” classificaties toegewezen. De reden die hierbij hoort, is dat deze rassen veel aandacht vergen, zoals in de toelichting bij de subcategorie alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar is beschreven.

Tabel 8 Geschikte kattenrassen per categorie mensen

Kattenrassen	Categorie mensen				
	Werkende bevolking		Werkloze bevolking		
	Parttimers	Fulltimers	Gepensioneerden	Mild lichamelijk beperkten	Ernstig lichamelijk beperkten
Bengaal	★★	-	★★★	★★★	★★★
Britse korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★	★★★
Europese korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★	★★★
Heilige Birmaan	★★★	★★★	★★★	★★★	★★★
Maine Coon	★★	★	★★★	★★★	★★
Noorse Boskat	★★★	★★	★★★	★★★	★★
Pers	★★★	★★	★★★	★	-
Ragdoll	★★★	★	★★★	★★★	★★
Siamees	★★	-	★★★	★★★	★★★
Sphynx	★★	-	★★★	★	-

	Gezinnen met kinderen onder de 18			
	Parttimers	Fulltimers	Parttimer/fulltimer	Werkloos/parttimer of fulltimer
Bengaal	★★	-	★★	★★★
Britse korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★
Europese korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★
Heilige Birmaan	★	-	★	★
Maine Coon	★★★	★★	★★	★★★
Noorse Boskat	★★★	★★	★★★	★★★
Pers	★★★	★★★	★★★	★★★
Ragdoll	★★★	★	★★	★★★
Siamees	★★	-	★★	★★
Sphynx	★★	-	★	★★★

	Gezinnen met kinderen boven de 18			
	Parttimers	Fulltimers	Parttimer/fulltimer	Werkloos/parttimer of fulltimer
Bengaal	★★	-	★★	★★★
Britse korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★
Europese korthaar	★★★	★★★	★★★	★★★
Heilige Birmaan	★★★	★★	★★★	★★★
Maine Coon	★★★	★★	★★	★★★
Noorse Boskat	★★★	★★	★★★	★★★
Pers	★★★	★★★	★★★	★★★
Ragdoll	★★★	★	★★	★★★
Siamees	★★	-	★★	★★★
Sphynx	★★	-	★	★★★

Kattenrassen	Categorie mensen		
	Alleenstaanden met kinderen onder de 18		
	Parttimers	Fulltimers	Werkloos
Bengaal	★★	★	★★★
Britse korthaar	★★★	★★★	★★★
Europese korthaar	★★★	★★★	★★★
Heilige Birmaan	-	-	★
Maine Coon	★★	★	★★★
Noorse Boskat	★★★	★★	★★★
Pers	★★★	★★	★★★
Ragdoll	★★	★	★★★
Siamees	★	-	★★
Sphynx	★	-	★★★

	Alleenstaanden met kinderen boven de 18		
	Parttimers	Fulltimers	Werkloos
Bengaal	★★	★	★★★
Britse korthaar	★★★	★★★	★★★
Europese korthaar	★★★	★★★	★★★
Heilige Birmaan	★★★	★★	★★★
Maine Coon	★★★	★	★★★
Noorse Boskat	★★★	★★	★★★
Pers	★★★	★★	★★★
Ragdoll	★★	★	★★★
Siamees	★	-	★★★
Sphynx	★	-	★★★

In tabel 9 zijn de verschillende woonoppervlakten uitgezet tegen de tien kattenrassen, hier is gebruik gemaakt van dezelfde classificaties als in tabel 8. Per woonoppervlakte worden deze classificaties hieronder toegelicht.

Kleiner dan 75 m²

Bij een woonoppervlakte van kleiner dan 75m² wordt er gedacht aan een flatwoning, boven- of benedenwoning of een appartement. Over het algemeen zijn de meeste katten rustig van aard, echter heeft de Maine Coon de classificatie "geen match". Dit ras is erg actief en heeft veel bewegingsruimte nodig, een woonoppervlakte van deze maat kan hier niet het welzijn van de kat waarborgen. Hetzelfde geldt voor de Bengaal en Noorse Boskat, deze katten hebben veel beweging nodig. De reden dat hier is gekozen voor de classificatie "minimale match" is dat deze katten rustiger van aard zijn in vergelijking met de Maine Coon.

75 – 100 m²

Bij dit woonoppervlakte kan gedacht worden aan een tussenwoning of een hoekwoning. Hier moet er alleen rekening gehouden worden met de Maine Coon, in verband met de vele beweging die dit ras nodig heeft. Daarom krijgt de Maine Coon hier de classificatie "match, maar niet optimaal" en de rest van de rassen kunnen op deze oppervlakte goed leven.

100 m² of meer

Vrijstaande huizen en 2-onder-1-kap huizen hebben vaak een woonoppervlakte van 100m² of meer. Elke kat, ongeacht welk ras, kan hier de juiste beweging krijgen en daardoor is er hierbij alleen gebruik gemaakt van de classificatie “match”.

Tabel 9 Geschikte woonoppervlakte voor de tien kattenrassen

Kattenrassen	Woonoppervlakte		
	<75 m ²	75 – 100 m ²	100 m ² of meer
Bengaal	★	★★★★	★★★★
Britse korthaar	★★★★	★★★★	★★★★
Europese korthaar	★★★★	★★★★	★★★★
Heilige Birmaan	★★★★	★★★★	★★★★
Maine Coon	-	★★	★★★★
Noorse Boskat	★	★★★★	★★★★
Pers	★★★★	★★★★	★★★★
Ragdoll	★★★★	★★★★	★★★★
Siamees	★★★★	★★★★	★★★★
Sphynx	★★★★	★★★★	★★★★

HOOFDSTUK 4. DISCUSSIE

Het doel van dit onderzoek was het weergeven van welzijnsaspecten als verzorging en karakter bij tien verschillende kattenrassen, om daarnaast te kijken naar welke categorieën mensen deze het beste zouden kunnen waarborgen. Voor het onderzoek is gebruik gemaakt van een enquête om in kaart te brengen welke categorieën mensen er zijn en wat zij als goede kat ervaren. Tevens is er gebruik gemaakt van verschillende boeken en het internet om de welzijnsaspecten van de verschillende kattenrassen duidelijk te kunnen omschrijven.

Dat er veel katten in het asiel zitten is duidelijk, maar hierbij is niet vermeld hoeveel raskatten dit daadwerkelijk zijn. Hier kan de relevantie van dit onderzoek betwijfeld worden. Echter is er nog niet genoeg informatie te vinden over wat de kat nodig heeft om een goed welzijn te voor het dier te waarborgen. Zoals eerder genoemd zijn er verschillende testen op het internet (Katten vrienden, z.j.), waarin de nieuwe eigenaar kan aangeven wat hij of zij zoekt in een kat. Hierdoor zijn er veel katten die gedragsproblemen vertonen, omdat zij niet de juiste verzorging krijgen. Vervolgens kiezen mensen er vaak voor om de kat weg te doen, door deze problemen. Met de resultaten uit dit onderzoek kan voorkomen worden dat nieuwe katteneigenaren een kat in huis nemen die wellicht niet geschikt is voor de levenswijze die de nieuwe eigenaar heeft. Dit kan veel gedragsproblemen bij katten voorkomen, waardoor katten hun leven bij eenzelfde eigenaar kunnen doorbrengen.

In het begin van het onderzoek was er een kleine voorspelling gedaan van welke categorieën mensen er waren en deze zijn aangevuld met de gegevens uit de enquête. Door middel van de enquête te plaatsen op sociale media en op verschillende kattenforums, was er al snel een groot aantal respondenten. Echter moest de enquête een tweede keer onder de mensen worden gebracht om het juiste aantal respondenten te ontvangen om de validiteit van het onderzoek te kunnen waarborgen. Hierbij zijn er mensen geweest die de enquête dubbel hebben ingevuld, waardoor er antwoorden hetzelfde waren. Veel hiervan zijn uit de resultaten gehaald, echter is het niet zeker dat alle naar waarheid en door verschillende individuen zijn ingevuld. Tevens waren er enkelen die de enquête hadden ingevuld die geen kat hadden, waardoor deze gegevens niet konden worden meegenomen in het onderzoek. In de enquête was er niet de mogelijkheid om mensen te laten aangeven of zij alleenstaande ouder waren, hierdoor kon er in de resultaten niet teruggekoppeld worden naar de voorkeuren die deze categorie zou hebben gehad. Daarnaast is er geen onderscheid gemaakt tussen samenwonend of alleenstaand in de categorie werkende bevolking. Deze zouden teveel overeenkomen met de categorie gezinnen met kinderen boven de 18 jaar. Daardoor wordt er bij de categorie werkende bevolking aangenomen dat dit alleenstaanden zijn. In het onderzoek is meegenomen welke verschillende woonsituaties er in Nederland bestaan, als onderdeel van de levenswijzen van de verschillende categorieën mensen. Helaas was er geen combinatie van deze twee aspecten te vinden en is de woonsituatie apart van de categorieën mensen weergegeven.

Aangezien karakter niet wetenschappelijk onderzocht kan worden is er voor die onderdeel van het onderzoek gebruik gemaakt van verschillende informatieboeken, maar ook van de expertise van fokkers die de uitgekozen rassen fokken. Om ervoor te zorgen dat het onderzoek betrouwbaar blijft, is de informatie die gegeven werd in de boeken en de informatie gegeven door de fokkers, met elkaar vergeleken om zo de juiste omschrijving te geven over de karaktereigenschappen van de kattenrassen. Door de antwoorden vanuit de enquête werd er ook een beeld geschetst van hoe mensen de juiste kat voor zich zien. Het resultaat dat er voornamelijk gezocht wordt naar een aanhankelijke en sociale kat kwam niet als een verrassing. Voor veel van deze categorieën mensen is een aanhankelijke en sociale kat zeker geschikt, echter zijn er ook categorieën mensen waar dit soort katten geen juiste combinatie voor zou zijn. De reden hiervoor kan zijn dat de kennis die gegeven wordt in verschillende boeken en door fokkers van de kattenrassen, voor velen die een kat aanschaffen onbekend is. Een goed voorbeeld hiervan is dat uit de enquête naar voren kwam dat 50% van de mensen die fulltime werken, het belangrijk vinden dat de kat alleen thuis kan zijn. Echter wanneer een kat goed alleen thuis kan zijn, gaat dit vaak in combinatie met een ras dat rustig van aard is en vaak minder aanhankelijk dan katten die niet goed alleen thuis kunnen zijn.

De tien kattenrassen die door The Cat Fanciers' Association (2018) als top 10 wereldwijd waren vastgesteld, bleken uit de resultaten van de enquête niet de meest voorkomende rassen in Nederland te zijn. Dit is de reden dat er gekozen is om een aantal rassen niet mee te nemen in het onderzoek en deze te vervangen door rassen die meerdere keren genoemd werden in de resultaten van de enquête. Later bleken de resultaten van de Britse korthaar en de Europese korthaar overeen te komen, er had voor een van deze rassen beter een ander ras gekozen kunnen worden om het onderzoek meer divers te maken. In de informatieboeken over de verschillende kattenrassen werd vaak kort uitleg gegeven over de verzorging, waarbij het voornamelijk gaat over de vachtverzorging. Uit de resultaten kwam naar voor dat het grootste deel van de respondenten (39%) tussen de 6 en 10 uur aan de verzorging van de kat wilt besteden. Aangezien er een groot deel respondenten niet fulltime werkt, zouden zij dit ook kunnen besteden aan de kat. Er wordt aangenomen dat de respondenten onder verzorging hebben verstaan, het uitscheppen van de kattenbak, de vachtverzorging, maar ook het aandacht geven aan de kat. Voor deze mensen is het mogelijk een aanhankelijke en sociale kat aan te schaffen, echter voor de mensen die minder tijd aan de kat willen besteden is dit niet aanbevolen. Verder heeft de helft van de respondenten aangegeven de kat wekelijks te willen borstelen, deze vachtverzorging past bij veel van de kattenrassen. Mensen die de kat niet meer of zelfs nooit willen borstelen zouden het welzijn van de Pers, Sphynx, Maine Coon en Noorse Boskat niet kunnen waarborgen en het wordt dus zeer afgeraden aan deze mensen om een van deze rassen in huis te nemen.

In het onderzoek zijn de erfelijke aandoeningen die gekoppeld zijn aan de verschillende rassen ook onder het kopje verzorging meegenomen. Helaas is er in de resultaten niet terug gekoppeld naar de categorieën mensen. Daarnaast is er in dit onderzoek niet onderzocht hoeveel medische kosten er aan de verschillende aandoeningen verbonden kunnen zijn. Slechts 7% van de respondenten geeft aan te letten op de kosten die komen kijken bij de aanschaf van een kat. In de enquête is hierbij vermeld dat het ook kan gaan om medische kosten. In deze 7% zijn ook de respondenten meegenomen die gezondheid als belangrijk punt beschouwen bij de aanschaf van een kat. Een erg laag percentage in vergelijking met de 79% die voornamelijk op het karakter let bij het uitzoeken van een kat. Een reden hiervoor kan zijn, dat nieuwe katteneigenaren niet goed genoeg zijn ingelicht op het gebied van verzorging van katten. Deze vaststelling werd eerder al gedaan door Neijenhuis & van Niekerk (2015), wie aangaven dat er te weinig voorlichting wordt gegeven.

Het verloop op het beantwoorden van de hoofdvraag verliep stroef. Belangrijk was dat de resultaten van de deelvragen zo duidelijk mogelijk tegen elkaar werden uitgezet, zonder dat dit onoverzichtelijk zou worden. Door gebruik te maken van een tabel, waarin de verschillende categorieën mensen niet allen naast elkaar staan, maar juist onder elkaar is het alsnog gelukt een overzichtelijke tabel te creëren. De tabel sluit niet aan op de uitkomsten die testen op het internet geven (Katten vrienden, z.j.). Dit heeft ermee te maken dat de uitkomsten van dit onderzoek gebaseerd zijn op het welzijn van de kat en niet op de wensen van de toekomstige eigenaar.

De vijf O's, onwetendheid, onnadenkendheid, onvermogen, onverschilligheid en onwil (de Sophia Vereeniging, z.j.), waren in de enquêteresultaten terug te vinden. De fulltimers, waarvan slechts 50% heeft aangegeven dat de kat goed alleen thuis moet kunnen zijn, kan gelinkt worden aan onwetendheid. Namelijk dat mensen niet weten welk gedrag er bij een kat hoort en wat hierbij de juiste verzorging is. Op het gebied van onnadenkendheid bleek dat slechts 7%, bij de aanschaf van een kat, rekening houdt met eventuele ziekten die de kat kan hebben en welke gevolgen dit kan hebben op medisch gebied. Ditzelfde resultaat kan gelinkt worden aan onverschilligheid. Onvermogen op het financiële gebied is in de enquête niet onderzocht, wel is er gekeken naar huishoudens met kinderen. De resultaten gaven aan dat deze mensen het belangrijk vinden dat de kat goed om kan gaan met kinderen, wat aangeeft dat mensen wel het vermogen hebben een kat te verzorgen. Tot slot is er geen ernstig onwil uit de resultaten naar voren gekomen. Wel moet er bij de 5,3% mensen, die aan hebben gegeven de kat niet te willen borstelen, goed nagedacht worden of een kat aanschaffen de juiste keuze is.

HOOFDSTUK 5. CONCLUSIE & AANBEVELINGEN

Dit onderzoek werd uitgevoerd om antwoord te geven op de volgende vraag: **“Welke categorie mensen kan het welzijn van welk van de 10 kattenrassen het beste waarborgen en waarom?”**. Het doel was om mensen die een kat willen aanschaffen, zich bewust te laten worden van de verschillende welzijnsaspecten die bij elk kattenras verschillen. De focus bij dit onderzoek is gelegd op het welzijn van de verschillende rassen en niet op de voorkeuren van toekomstige katteneigenaren.

Voordat er kon worden gekeken naar de verschillende kattenrassen en hun verzorging, is er eerst geïnterviewd welke categorieën mensen er zijn en welke levenswijze zij hebben. De reden hiervoor was dat de mensen de kat moeten gaan verzorgen en er in kaart moest worden gebracht hoeveel tijd zij hiervoor zouden hebben. In totaal zijn er zes verschillende categorieën mensen gevonden die betrekking hebben op dit onderzoek. Deze categorieën zijn vervolgens onderverdeeld in subcategorieën, namelijk: de werkende bevolking (parttimers, fulltimers), de werkeloze bevolking (gepensioneerden, mild lichamelijk beperkten, ernstig lichamelijk beperkten), gezinnen met kinderen onder de 18 jaar (parttimers, fulltimers, parttimer/fulltimer, werkloos/parttimer, werkloos/fulltimer), gezinnen met kinderen boven de 18 jaar (parttimers, fulltimers, parttimer/fulltimer, werkloos/parttimer, werkloos/fulltimer), alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar (parttimers, fulltimers, werkloos) en alleenstaanden met kinderen boven de 18 jaar (parttimers, fulltimers, werkloos).

Nadat de (sub)categorieën mensen gevormd waren, is er gekeken naar welke levensstijlen zij hebben. Uit onderzoek bleek dat mensen die fulltime werken, 42,4 uur aan vrijetijd activiteiten spenderen. Van mensen die parttime werken, kan aangenomen worden dat zij meer uren aan deze activiteiten besteden. Ouders met kinderen besteden gemiddeld 4 uur per week aan de zorg van hun kinderen. Van alle groepen hebben ouders het minste vrije tijd, namelijk 33 uur per week. Gepensioneerden hebben gemiddeld 56 uur vrije tijd in de week, echter kampen zij wel met opkomende lichamelijke problemen. 810,2 duizend personen met een beperking ontvingen in 2016 een arbeidsongeschiktheidsuitkering, onbekend is hoeveel tijd aan vrijetijd activiteiten zij besteden. Tevens is er gekeken naar de woonomstandigheden van mensen in Nederland, aangezien dit een onderdeel is van de levenswijze. Kijkend naar gebruiksoppervlakte heeft het grootste deel (47,6%) van de huiseigenaren 100 tot 150m², waar het meestal gaat om een tussenwoning of hoekwoning. Onder de huurders heeft de meerderheid (37,5%) een gebruiksoppervlakte van 75m² of kleiner, hier gaat het vaker om appartementen en flatwoningen.

Met behulp van een enquête is er onderzocht welke karakter- en verzorgingseigenschappen gewenst waren bij de verschillende categorieën mensen. In totaal hebben 490 (toekomstige) katteneigenaren de enquête ingevuld. Alle categorieën mensen gaven aan dat zij de karaktereigenschappen sociaal en afhankelijk het meest van belang vinden in een kat. Voor de gezinnen met kinderen onder de 18 jaar, werd hier tevens van belang gevonden de eigenschap om goed samen te kunnen met kinderen bij en voor de alleenstaanden dat de kat alleen thuis kan blijven. Op gebied van de verzorgingseigenschappen geeft 40% van de geënquêteerden aan dat zij bereid zijn om meer dan €500 te betalen voor de aanschaf van een kat. 39% wilt tussen de 6 en 10 uur per week besteden aan de verzorging van de kat en 51% zou de kat een keer in de week willen borstelen. Opvallend is dat slechts 7% let op de verzorgingskosten bij de aanschaf van een kat, aangezien het karakter van de kat het meest belangrijk voor mensen is (79%) bij de aanschaf.

De volgende tien kattenrassen waren relevant voor dit onderzoek: de Bengaal; de Britse korthaar, de Europese korthaar, de Heilige Birmaan, de Maine Coon, de Noorse Boskat, de Pers, de Ragdoll, de Siamees en de Sphynx. Voor elk van deze rassen is er gekeken naar de karaktereigenschappen, hieruit bleek dat de Bengaal, de Maine Coon, de Ragdoll, de Siamees en de Sphynx beter niet teveel alleen thuis kunnen zijn in verband met de vele aandacht die zij nodig hebben. Op de Heilige Birmaan en de Siamees na, kunnen alle rassen goed overweg met jonge kinderen en andere huisdieren. Tevens zijn de Siamees, Bengaal, Maine Coon en Noorse Boskat erg actief, terwijl de andere rassen juist als rustig worden beschouwd.

Met behulp van wetenschappelijke bronnen, gericht op erfelijke aandoeningen, en boeken, is er onderzocht welke verzorging de verschillende kattenrassen nodig hebben. De meeste rassen hebben genoeg aan een wekelijkse borstelbeurt, waarbij de langharige rassen een of twee keer in de week geborsteld kunnen worden. De Pers heeft een dagelijkse vachtverzorging nodig, door het snel klitten van de vacht. Bij de Sphynx moet er wekelijks gebruik gemaakt worden van een zachte doek om huidschilfers te verwijderen, waarna deze een keer in de maand gewassen moet worden. Er zijn twee soorten erfelijke aandoeningen die bij veel rassen (Bengaal, Britse korthaar, Europese korthaar, Heilige Birmaan, Maine Coon, Noorse Boskat, Pers, Sphynx) terugkwamen, namelijk PKD (nieraandoening) en HCM (hartaandoening). Hemofilie (bloedstollingsziekte) kwam alleen voor bij de Europese korthaar en de Maine Coon. Bij de Siamees kan er oxalaat blaasgruis voorkomen en bij de Sphynx moet er extra uitgekeken worden voor huidaandoeningen. Ter aanbeveling is het belangrijk om het juiste ouderpaar uit te zoeken, die vrij is van de erfelijke aandoeningen, dit voorkomt dat katten aangeschaft worden met een van bovenstaande aandoeningen.

Na de resultaten analyse is in dit onderzoek uitgekomen welke categorieën mensen, het welzijn van de verschillende kattenrassen het beste zouden kunnen waarborgen. Hierbij is rekening gehouden met de vrije tijd die mensen hebben, de gezinssamenstelling en eventuele beperkingen die het onmogelijk maken de juiste verzorging te kunnen geven. Voor de categorie werkende bevolking zijn dit de Britse korthaar, de Europese korthaar en de Heilige Birmaan in alle subcategorieën de beste match. Voor de categorie werkloze bevolking geldt een match bij alle rassen voor de gepensioneerden en voor de lichamelijke beperkten is er een match met de Bengaal, de Britse korthaar, de Europese korthaar, de Heilige Birmaan en de Siamees. De rassen Britse korthaar, Europese korthaar en Pers zijn een match met alle subcategorieën onder de categorie gezinnen met kinderen onder de 18 jaar. Voor gezinnen met kinderen boven de 18 jaar komen daar de Heilige Birmaan en de Noorse Boskat bij. De rassen die een match zijn met de alleenstaanden met kinderen onder de 18 jaar, zijn de Britse korthaar, de Europese korthaar en de Noorse Boskat. De Heilige Birmaan en de Pers behoren eveneens als match voor de alleenstaanden met kinderen boven de 18 jaar.

In een vervolgonderzoek zou gekeken kunnen worden naar welke woonsituaties horen bij de verschillende categorieën mensen uit dit onderzoek. Dit zorgt voor een duidelijkere weergave van de resultaten, waarin geen aparte uitkomst voor woonoppervlakten meer hoeft worden weer gegeven. Tevens zou er onderzocht kunnen worden bij hoeveel katten de verschillende erfelijke aandoeningen daadwerkelijk voorkomen, om een betere brug naar dit onderzoek te kunnen maken. Daarbij kunnen ook de eventuele kosten die verbonden kunnen zijn aan een kat met een bepaalde aandoening meegenomen worden. Dit in combinatie met het maximum bedrag dat men zou willen spenderen aan medische kosten.

BIBLIOGRAFIE

AD. (2015, 22 juli). Asiel verwacht veel gedumpte huisdieren. Geraadpleegd op 16 maart 2018, van <https://www.ad.nl/rotterdam/asiel-verwacht-veel-gedumpte-huisdieren~a2f7fc49/>

Åhman, S. E., & Bergström, K. E. (2009). Cutaneous carriage of *Malassezia* species in healthy and seborrhoeic Sphynx cats and a comparison to carriage in Devon Rex cats. *Journal of feline medicine and surgery*, 11(12), 970-976.

Barthez, P. Y., Rivier, P., & Begon, D. (2003). Prevalence of polycystic kidney disease in Persian and Persian related cats in France. *Journal of Feline Medicine and Surgery*, 5(6), 345-347.

Beck, C., & Lavelle, R. B. (2001). Feline polycystic kidney disease in Persian and other cats: a prospective study using ultrasonography. *Australian Veterinary Journal*, 79(3), 181-184.

Bengaal Cattery. (2004). De Bengaal. Geraadpleegd op 15 juli 2018, van <https://www.kattenplaza.nl/rassen/rasbengaal>

Bij't Vuur, K. (1999, januari). Een ras apart: De Bengaal. Geraadpleegd op 28 juli 2018, van http://www.bengaal.com/nederlands/ras_informatie/pdf/EenRasApart.pdf

Boot, J. M., & Knapen, M. H. (2003). *De Nederlandse gezondheidszorg*. Bohn Stafleu van Loghum.

Canessi. (2014). Britse Korthaar – snoezig en geliefd kattenras. Geraadpleegd op 15 juli 2018, van <http://canessi.com/britse-korthaar/>

Cattery Abesh. (1999). De Maine Coon als kindervriend. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://www.abesh.be/maine%20coon%20en%20kinderen.htm>

Cattery Crowded House. (1990). Rasbeschrijving Ragdoll. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <https://www.crowded-house.nl/ragdoll/rasbeschrijving/>

Cattery Keitaro. (2011). De Maine Coon. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://www.catterykeitaro.nl/de-maine-coon>

Cattery Rijana. (1990). De Pers. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van http://www.rijana.nl/de_pers.html

CBS. (2015, 29 januari). Eén op de drie arbeidsgehandicapten heeft betaald werk. Geraadpleegd op 4 augustus 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2015/05/een-op-de-drie-arbeidsgehandicapten-heeft-betaald-werk>

CBS¹. (2016, 7 september). Arbeidsongeschiktheid uitkeringen. Geraadpleegd op 10 april 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2016/36/aantal-arbeidsongeschiktheidsuitkeringen-daalt-licht>

CBS². (2016, 26 september). Huishoudens met kinderen. Geraadpleegd op 10 april 2018, van <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?DM=SLNL&PA=71487NED>

CBS². (2018, 30 maart). AOW-uitkeringen. Geraadpleegd op 10 april 2018, van <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=71330NED>

CBS. (2015¹). Woningtypen van huishoudens, 2015 [Dataset]. Geraadpleegd op 18 april 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2016/14/woningtypen-van-huishoudens-2015>

- CBS. (2015²). Woninggrootte van huishoudens [Dataset]. Geraadpleegd op 18 april 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2016/14/woninggrootte-van-huishoudens>
- De Beer, P. (2004). Op zoek naar de verloren tijd. Groot en klein verzet: temporele ordening in Nederland, 115-124.
- De Jonge, B. (z.d.). De Heilige Birmaan. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://wildcatsmagazine.nl/wpnl/birmaan/>
- De Klerk, M., Fernee, H., Woittiez, I., & Ras, M. (2012). Factsheet Mensen met lichamelijke of verstandelijke beperkingen.
- Dierennieuws. (2018, 9 februari). Kat chippen wordt mogelijk verplicht. Geraadpleegd op 2 april 2018, van <https://www.dierennieuws.nl/actueel/kat-chippen-wordt-mogelijk-verplicht/>
- Dierenkliniek Wilhelminapark. (z.d.). PKD of Polycystic Kidney Disease bij de kat. Geraadpleegd op 28 juli 2018, van <http://www.dierenkliniekwilhelminapark.nl/dierinfo/kat/pkd.html>
- Dutch Bengals. (z.d.). Karaktereigenschappen van een Bengaal. Geraadpleegd op 15 juli 2018, van <http://www.dutchbengals.nl/karakter/>
- Encyclopedic card system (Red.). (1999). *Alles over katten, Rassen*. Southampton, UK: Atlas Editions UK Ltd.
- Frith-Macdonald, C. (2011). *Katten, Uitgebreid naslagwerk met alle bestaande kattenrassen*. Queen Street House, UK: Parragon Books Ltd.
- Fox, P. R. (1999). Feline cardiomyopathy. Textbook of canine and feline cardiology: principles and clinical practice, 2.
- Fyfe, J. C., Kurzhals, R. L., Hawkins, M. G., Wang, P., Yuhki, N., Giger, U., ... & Henthorn, P. S. (2007). A complex rearrangement in GBE1 causes both perinatal hypoglycemic collapse and late-juvenile-onset neuromuscular degeneration in glycogen storage disease type IV of Norwegian forest cats. *Molecular genetics and metabolism*, 90(4), 383-392.
- Gaus, M. (1987). *Kattenmanieren: leer uw kat beter begrijpen* (7e ed.). Baarn, Nederland: Tirion Uitgevers BV.
- Gerber, B. (z.d.). *Katten, rassen-gedrag-verzorging*. Weert, Nederland: M&P Uitgeverij b.v..
- Glorieux, I., de Korte, K., & Verbeylen, J. (2016, maart). Actief op pensioen. Geraadpleegd op 16 april 2018, van <http://www.vub.ac.be/TOR/>
- Granström, S., Nyberg Godiksen, M. T., Christiansen, M., Pipper, C. B., Willesen, J. T., & Koch, J. (2011). Prevalence of hypertrophic cardiomyopathy in a cohort of British Shorthair cats in Denmark. *Journal of veterinary internal medicine*, 25(4), 866-871.
- Gunn-Moore, D., Bessant, C., & Malik, R. (2008). Breed-related disorders of cats. *Journal of Small Animal Practice*, 49(4), 167-168.
- HAS Hogeschool; Faculteit Diergeneeskunde Universiteit Utrecht. (2015). *Feiten & Cijfers Gezelschapsdierensector 2015*. Den Bosch/Utrecht: Ministerie van Economische Zaken.

Heijden, A. von, Dool, R. van den, Lindert, C. van, & Breedveld, K. (2013). (On)beperkt sportief 2013: monitor sport- en beweegdeelname van mensen met een handicap. Utrecht: Mulier Instituut.

Hu, Y., Hu, S., Wang, W., Wu, X., Marshall, F. B., Chen, X., ... & Wang, C. (2014). Earliest evidence for commensal processes of cat domestication. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 111(1), 116-120.

Houston, D. M., Moore, A. E., Favrin, M. G., & Hoff, B. (2003). Feline urethral plugs and bladder uroliths: a review of 5484 submissions 1998–2003. *The Canadian Veterinary Journal*, 44(12), 974.

Jewel Bengals. (z.d.). Het karakter van een Bengaal. Geraadpleegd op 15 juli 2018, van <https://www.jewel-bengals.be/info-bengaal/karakter.html>

Moeliker, D. (2014, 3 februari). 90 katten op elkaar: bomvol dierenasiel luidt noodklok. Geraadpleegd op 16 maart 2018, van <https://www.ad.nl/nieuws/90-katten-op-elkaar-bomvol-dierenasiel-luidt-noodklok~a675ea62/>

Katten vrienden. (z.d.). Welk kattenras past bij mij? Geraadpleegd op 13 maart 2018, van <https://www.kattenvrienden.com/rassenquiz.html>

LICG. (2014, januari). Rassenbijsluiter, Noorse Boskat. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van https://professionals.licg.nl/media/1261/noorse_boskat5_0.pdf

LICG. (2018). Maine Coon: ziekten en erfelijke aandoeningen. Geraadpleegd op 28 juli 2018, van <https://www.licg.nl/katten/maine-coon/#ziekten-en-erfelijke-aandoeningen>

Lyons, L. A. (2012). Genetic testing in domestic cats. *Molecular and cellular probes*, 26(6), 224-230.

März, I., Wilkie, L. J., Harrington, N., Payne, J. R., Muzzi, R. A., Häggström, J., ... & Luis Fuentes, V. (2015). Familial cardiomyopathy in Norwegian Forest cats. *Journal of feline medicine and surgery*, 17(8), 681-691.

Moore, J. (2005). *Handleiding voor de verzorging van katten & kittens* (2e ed.). Noordwijkerhout, Nederland: Zuid Boekproducties b.v..

Nederlands Jeugdinstituut. (2014, 22 december). Arbeidsdeelname ouder met minderjarige kinderen. Geraadpleegd op 18 april 2018, van <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp-Werkende-ouders>

Nederlands Jeugdinstituut. (2016, 30 december). Kerncijfers Gezinnen. Geraadpleegd op 18 april 2018, van <https://www.nji.nl/nl/Databank/Cijfers-over-Jeugd-en-Opvoeding/Cijfers-per-onderwerp/Cijfers-per-onderwerp-Gezinnen>

Neijenhuis, F., & van Niekerk, T. (2015). Als de kat van huis is. Zwerfkatten in Nederland: een inventarisatie (Rapport 316). Wetenschapswinkel, Wageningen Universiteit, 100.

NVG. (2018, 12 januari). Persbericht - Meer dan 4 miljoen huishoudens hebben één of meer huisdieren. Geraadpleegd op 23 maart 2018, van <https://www.nvg-diervoeding.nl/persbericht-meer-dan-4-miljoen-huishoudens-meer-huisdieren/>

Minnen, J., Glorieux, I., & Onderzoeksgroep, T. O. R. (2004). Kinderen maken het verschil. Over de invloed van kinderen op het tijdsbestedingspatroon van ouders. Kinderen en een job, *Tijdschrift van de Gezinsbond*, 33(1), 2-10.

Paepe, D., Saunders, J. H., Bavegems, V., Paes, G., Peelman, L. J., Makay, C., & Daminet, S. (2012). Screening of ragdoll cats for kidney-disease: a retrospective evaluation. *Journal of Small Animal Practice*, 53(10), 572-577.

Payne, J., Luis Fuentes, V., Boswood, A., Connolly, D., Koffas, H., & Brodbelt, D. (2010). Population characteristics and survival in 127 referred cats with hypertrophic cardiomyopathy (1997 to 2005). *Journal of Small Animal Practice*, 51(10), 540-547.

Pedersen, K. M., Pedersen, H. D., Haggstrom, J., Koch, J., & Ersbøll, A. K. (2003). Increased mean arterial pressure and aldosterone-to-renin ratio in Persian cats with polycystic kidney disease. *Journal of veterinary internal medicine*, 17(1), 21-27.

Pintera, A. (1994). *Reis door de natuur, Katten*. Lisse, Nederland: R&B.

Roeters, A., en Vlasblom, J.D. (2017). Een week in vogelvlucht. In: Een week in kaart. Geraadpleegd op 16 april 2018 via <https://digitaal.scp.nl/eenweekinkaart1/een-week-in-vogelvlucht>.

Roeters, A. (2017¹). Vrije tijd. In: Een week in kaart. Geraadpleegd op 16 april 2018 via <https://digitaal.scp.nl/eenweekinkaart1/vrije-tijd>.

Roeters, A. (2017²). Zorg voor het huishouden en anderen. In: Een week in kaart. Geraadpleegd op 16 april 2018 via <https://digitaal.scp.nl/eenweekinkaart1/zorg-voor-het-huishouden-en-anderen>.

Salman, M. D., Hutchison, J., Ruch-Gallie, R., Kogan, L., New Jr, J. C., Kass, P. H., & Scarlett, J. M. (2000). Behavioral reasons for relinquishment of dogs and cats to 12 shelters. *Journal of Applied Animal Welfare Science*, 3(2), 93-106.

Sophia Vereeniging. (z.j.). Hoe werken wij? Geraadpleegd op 16 maart 2018, van <https://www.sophia-vereeniging.nl/over-ons/strategie/>

Sphynx Cattery van der Noorderplassen. (2018). Sphynx. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://sphynxcattery-noorderplassen.nl/verzorging-en-karakter/>

Stichting Overleg Platform van de Nederlandse Cat Fancy. (2002, 30 januari). Voorstel Plan van aanpak schadelijke erfelijke kenmerken bij raskatten. Geraadpleegd op 29 juli 2018, van <http://www.overlegplatform.nl/wp-content/uploads/2015/10/Plannen-van-Aanpak-30-01-2002-def..pdf>

Strickler, B. L., & Shull, E. A. (2014). An owner survey of toys, activities, and behavior problems in indoor cats. *Journal of Veterinary Behavior: Clinical Applications and Research*, 9(5), 207-214.

Testerink-Baas, E. (2010, januari). Erfelijke afwijkingen bij raskatten. Geraadpleegd op 28 juli 2018, van <http://www.huisdieren.nu/wp-content/uploads/2013/06/2010-06-21-ziekten-bij-katten-PVH.pdf>

The Cat Fanciers' Association. (2018, 26 maart). The Cat Fanciers' Association Announces Most Popular Breeds for 2017. Geraadpleegd op 2 april 2018, van <http://cfa.org/AboutCFA/News/PressReleases/PressRelease2018Top10Breeds.aspx>

Van der Wijk, K. (2018). Karakter van de Brit. Geraadpleegd op 15 juli 2018, van http://www.vanzummeren.eu/index.php?main_page=index&cPath=4_19

Van der Wijk, K. (2013¹). Siamees/Balinees. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://nokk.nl/index.php/over-de-rassen/rasbeschrijvingen/31-rasbeschrijvingen/66-rasbeschrijving-siamees>

Van der Wijk, K. (2013²). De Sphynx. Geraadpleegd op 20 juli 2018, van <http://nokk.nl/index.php/over-de-rassen/rasbeschrijvingen/31-rasbeschrijvingen/53-rasbeschrijving-sphynx>

Velde, M. v. (2015). Praktijkgericht onderzoek. Opzetten, uitvoeren, analyseren en rapporteren. Hilversum: Educatieve Uitgeverij Nederland (EUN).

Verhoef, E. (2007). *Katten Encyclopedie* (10e ed.). Lisse, Nederland: Rebo Productions b.v..

V Soest, H. (2018, 7 februari). Kat krijgt straks ook een verplichte chip. Geraadpleegd op 2 april 2018, van <https://www.parool.nl/amsterdam/kat-krijgt-straks-ook-een-verplichte-chip~a4567229/>

Wereldbank. (2015). Levensverwachting in Nederland. Geraadpleegd op 16 april 2018, van <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.IN>

Zwerfkatten in Nederland. (z.j.). Zwerfkatten in Nederland. Geraadpleegd op 2 april 2018, van <http://www.zwerfkatten-nederland.nl/zwerfkatten-nederland/>

BIJLAGE I – BEREKENINGEN OUDERPAREN MET WERK EN ZONDER WERK

Berekend over het jaar 2016, hier waren 2.578.670 huishoudens met kinderen. Berekend met de percentages gegeven in figuur 6 in hoofdstuk 1.2.3..

Werkloze ouderparen

Bij 4% van de ouderparen waren beide ouders werkloos.

$2.578.670 \times 0.04 = 103.147$ ouderparen.

Werkende ouderparen

Bij 8% van de ouderparen werkten beide ouders voltijd.

Bij 7% van de ouderparen werkten beide ouders deeltijd.

Bij 54% van de ouderparen werkte er een ouder voltijd en een ouder deeltijd.

In totaal was 69% van de ouderparen werkzaam.

$2.578.670 \times 0.69 = 1.779.282$ ouderparen

Een ouder werkloos en een ouder werkzaam

Bij 5% van de ouderparen werkte er een ouder deeltijd.

Bij 23% van de ouderparen werkte er een ouder voltijd.

In totaal was er bij 28% van de ouderparen een ouder aan het werk en een ouder werkloos.

$2.578.670 \times 0.28 = 722.028$ ouderparen.

BIJLAGE II – TOELICHTING OP DE VERSCHILLENDE ERFELIJKE AANDOENINGEN / ZIEKTEN

HCM (hypertrofische cardiomyopathie) is een aandoening aan het hart, waarbij de hartspier zich verdikt. Hierdoor kunnen er hartfalen optreden, waardoor de kat ziek kan worden.

Heupdysplasie is een afwijking aan het heupgewricht, waarbij de heupkop en de heupkom niet goed in elkaar passen. Wanneer de kat hiermee blijft lopen, kan er slijtage van het gewricht optreden.

PKD (Polycystic kidney disease) is een nierziekte, waarbij er cystes op de nieren en soms in de lever worden gevormd. Vervolgens kunnen deze cystes zich uitbreiden, wat kan leiden tot nierfalen.

Hemofilie is een bloedstollingsaandoening, waarbij er een tekort is aan een bepaald stollingsfactor. Wanneer de kat inwendig of uitwendig gewond raakt, kan de bloeding niet stollen en is er een bloedtransfusie nodig.

SMA (Spinale Musculaire Atrofie) is een aandoening in het zenuwstelsel, waarbij zenuwstelen die de spieren aansturen afsterven. Hoe ernstiger de aandoening des te sneller zal de kat sterven.

Glycogeenstapeling (GSD IV) is een stofwisselingsziekte, waarbij overtollige suikers in het bloed niet op de juiste manier worden opgeslagen in het lichaam. Uiteindelijk kan er uitval van organen optreden.

Brachycefalie betekend kortschedeligheid, katten die dit hebben kunnen verschillende ademhalingsproblemen krijgen. Vaak hebben deze katten ook last van traanvocht wat niet goed afgevoerd kan worden. Ten slotte kunnen er problemen ontstaan met de ogen, wanneer de haren op de neus in de ogen prikken.

PRA (Progressieve retina atrofie) is een aandoening waarbij het netvlies verslechterd. Bij ernstige gevallen kan dit leiden tot totale blindheid.

Amyloïdose is een stofwisselingsziekte, hierbij wordt er een eiwit afgezet in verschillende organen. Hierdoor kunnen organen niet goed meer werken en kunnen nierfalen, leverproblemen en suikerziekte ontstaan.

MPS (Mucopolysaccharidose) is een stofwisselingsziekte, waarbij essentiële eiwitten voor de stofwisseling missen. Hierdoor kunnen er in verschillende delen van het lichaam afvalstoffen opstapelen, wat kan leiden tot oogafwijkingen en een afwijkende ontwikkeling van het skelet.

Om te voorkomen dat een kat een erfelijke aandoening heeft, is het verstandig de ouderkatten te laten testen op eventuele aanwezigheid van de aandoeningen waar het specifieke ras gevoelig voor is.

Bron: Raskattenwijzer